

МОДУЛ
ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ ИЗ ЈЕЗИКА

ПРВА ГОДИНА

Први семестар

Студијски програм /студијски програми:	Докторске студије из филологије (језик)			
Врста и ниво студија:	Докторске студије (трећи ниво)			
Назив предмета:	Академско писање			
Стари назив предмета:	-			
Семестар:	Први			
Наставници (Презиме, средње слово, име):	Др Биљана Сладоје Бошњак			
Сарадник (Презиме, средње слово, име):				
Статус предмета:	Обавезан			
Тип предмета:				
Број ЕСПБ:	6			
Услов:	-			
Циљ предмета	Овладавање методологијама научних истраживања, писања различитих типова текстова и докторске дисертације, и њиховим методолошко-композиционо-структурним карактеристикама.			
Исход предмета	Познавање структуре различитих типова употреба различитих методологија, и научних и стручних текстова, уз могућност њихове конкретне примјене.			
Садржај предмета Теоријска настава	Смисао и значај методологија. Култура и техника писања стручних и научних радова. Стручни и научни радови: појам, врсте, композиција, методологија израде. Извори стручно-научних информација: штампани, електронски и др. Језик науке. Граматичка и правописна коректност језика. Научни стил писања – начин обликовања садржаја и смисла текста. Композиција текста. План рада. Лектура и коректура текста. Компјутерски слог. Оцјена рукописа стручних и научних радова и писање рецензија. Однос према ауторима коришћених извора. Научна етика. Цитирање, парафразирање, компилација и плагијат. Позиви на литературу (изворе). Појам и врсте фуснота. Библиографски подаци и библиографија. Публиковање стручних и научних радова.			
Садржај предмета Практична настава: <i>Вјежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>				
Литература	1. Умберто Еко, <i>Како се пише дипломски рад</i> , Народна књига, Београд, 2000; 2. Ли Куба и Џон Кокинг, <i>Методологија израде научног текста</i> , Подгорица, Бањалука, 2004. 3. Миленко Кундачина, Вељко Банђур, <i>Академско писање</i> , Учитељски факултет, Ужице, 2007.			
Методe извођења наставе	Вербално-текстуална (Усмено излагање, разговор, рад на тексту)			
Број часова активне наставе				
Предавања:	Вјежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови

20	40	Консултације, испити	
Оцјена знања (максимални број поен а 100)			поена
Предиспитне обавезе	активност у току предавања		20
	практична настава		
	колоквијум-и		
	семинар-и		40
Завршни испит	писмени испит		40
	усмени испит		

Студијски програм /студијски програми:	Докторске студије из филологије (језик)
Врста и ниво студија:	Докторске студије (трећи ниво)
Назив предмета:	Савремене лингвистичке и књижевне теорије
Стари назив предмета:	-
Семестар:	Први
Наставници (Презиме, средње слово, име):	Др Миланка Бабић; Др Сања Мацура
Сарадник (Презиме, средње слово, име):	
Статус предмета:	Обавезан
Тип предмета:	
Број ЕСПБ:	6
Услов:	-
Циљ предмета	<p>Стицање знања из лингвистичких и књижевнаучних учења и метода XIX и почетка XX вијека, као и њихова примјена на конкретним истраживачким пројектима. Упознавање и продубљивање компаративног разумијевања језика и књижевности и прелазак на иманентно схватање језичких и књижевних феномена. Стицање знања о деветнаестовјековном наслеђу лингвистичких и књижевнаучних проучавања, као и о развоју двадесетовјековне науке о језику и науке о књижевности. Развијање свијести о прожимањима лингвистичких и књижевнаучних дисциплина.</p>
Исход предмета	<p>Докторант посједује знања из најзначајнијих праваца у лингвистици и књижевној науци XIX и XX вијека. Такође докторант стиче јасну идеју о томе како су и који правци/методологије утицали на развој савремене науке о језику и науке о књижевности. Усвајање лингвистичког и књижевнаучног појмовног апарата савремених теорија и овладавање могућностима њихових примјена у научноистраживачком раду.</p>
Садржај предмета Теоријска настава	<p>Увод (лингвистичка проучавања у старом вијеку: Грчка, Рим, Индија; граматика у средњем вијеку, филологија у хуманизму и ренесанси) А) Компаратисти: Боп као оснивач компаративне граматике, Раск и зачетак дијахронијске лингвистике, Гримов закон, Пот и етимолошке студије, Куртијус и заснивање компаративне методе у филологији, Миклошич и упоредна лингвистика словенских језика</p>

	<p>Б) Младограматичари Развој ригорозних компаративних студија, Прве идеје о социолингвистици, Дијахронијски приступ језику, Критика Гримоваг закона, Вернеров закон, Дијахронијска фонологија, типови гласовних промјена, етимологија</p> <p>В) Хумболтизам Теорија <i>weltanschauung-a</i>, језичка типологија, зачеци језичког релативизма и детерминизма, противљење идејама универзалне граматике Преглед књижевних теорија XIX и почетка XX вијека, Формирање «спољашњег» приступа. Различити методолошки приступи у деветнаестовјековној „науци о књижевности“. Развој књижевне теорије и науке о књижевности. Теорије родова, теорије жанрова. Позитивизам. Социјални метод, Биографски метод. Историјски метод. Формирање иманентне методологије проучавања књижевности. Различити методолошки приступи у „науци о књижевности“. Књижевне теорије од формализма до структурализма. Додирне тачке између проучавања књижевности и проучавања језика.</p>				
<p>Садржај предмета Практична настава: <i>Вјежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i></p>					
<p>Литература</p>	<p>Dejvid Kristal, <i>Kembrička enciklopedija jezika</i>, Nolit, Beograd, 1996. Ivić, M., <i>Pravci u lingvistici, XX vek</i>, Beograd, 1990. Munen Ž., <i>Istorija lingvistike (od početaka do XX veka)</i>, XX vek, 1996. Звегинцев В.В., <i>История языкознания XIX – XX веков в очерках и извлечениях</i>, Москва, 1964. Čuljak, M., <i>Jezik i stvarnost. Opštelingvističke ideje antičkog doba : prilog istoriji teze o jezičkoj relativnosti</i>, u : Filološki pregled 1-4, Beograd, 1980, str. 47-57. Čuljak, M., <i>Lingvistički veltanšaug Vilhelma fon Humbolta</i>, u : Зборник за филологију и лингвистику, XXIII, 2, Нови Сад, 1980, стр.15-35. Petronijević, Božinka, Wilhelm von Humboldt in der sprachwissenschaftlichen Literatur auf dem serbokroatischen Sprachgebiet, u: Wissenschaftliche Zeitschrift der Humboldt-Universität zu Berlin, Gesellschaftliche Reihe 33, Berlin, 1984, str. 505-508. <i>Повијест књижевних теорија</i>, Загреб, 1979. <i>Рађање модерне књижевности</i>, Београд, 1975. <i>Књижевне теорије XX века</i>, (зборник), 2003. Terry Ington, <i>Književne teorije</i>, 1987. <i>Модерна тумачења књижевности</i>, (зборник), 1988. Љ. Долежел, <i>Поетике запада</i>, 1988.</p>				
<p>Методе извођења наставе</p>	<p>Вербално-текстуална (Усмено излагање, разговор, рад на тексту)</p>				
<p>Број часова активне наставе</p>					
<p>Предавања:</p>	<p>Вјежбе:</p>	<p>Други облици наставе:</p>	<p>Студијски истраживачки рад:</p>	<p>Остали часови</p>	
<p>20</p>	<p>40</p>	<p>Консултације, испити</p>			
<p>Оцјена знања (максимални број поен а 100)</p>			<p>Поена</p>		
<p>Предиспитне обавезе</p>		<p>активност у току предавања</p>	<p>20</p>		
		<p>практична настава</p>			
		<p>колоквијум-и</p>			
		<p>семинар-и</p>	<p>40</p>		
<p>Завршни испит</p>		<p>писмени испит</p>	<p>40</p>		
		<p>усмени испт</p>			

Студијски програм /студијски програми:	Докторске студије из филологије (језик)
Врста и ниво студија:	Докторске студије (трећи ниво)
Назив предмета:	Структурализам
Стари назив предмета:	-
Семестар:	Први
Наставници (Презиме, средње слово, име):	Др Милош Ковачевић; Др Сања Мацура
Сарадник (Презиме, средње слово, име):	
Статус предмета:	Обавезан
Тип предмета:	
Број ЕСПБ:	6
Услов:	-
Циљ предмета	Упознавање и продубљивање знања о структуралистичким теоријама. Овладавање структуралистичком методологијом тумачења књижевних дјела. Генеа структурализма. Студент стиче знања о улози структурализма у лингвистичком, књижевнотеоријском и опште хуманистичком мишљењу.
Исход предмета	Усвајање структуралистичке терминологије. Оспособљеност за употребу структуралистичког мишљења у поимању језика и тумачењу књижевних дјела. Препознавање структурних елемената језика и књижевног дјела које студент може да примијени у научноистраживачком раду.
Садржај предмета Теоријска настава	<p>А) Женевска школа - Де Сосирове идеје о језику, класични структурализам, схватање језика као система знакова, дихотомије, синхронијска проучавања језика,</p> <p>Б) Прашка школа: Трубецкој и оснивање фонологије, теорија фонеме, бинарне опозиције, Јакобсонова дистинктивна обиљежја,</p> <p>В) Глосематичари: основне идеје Л. Хјелмслева, принципи глосематике (емпиризам, дедукција и иманентност), фигуре плана израза и плана садржаја (плерема и кенема), типови зависности у језичкој структури,</p> <p>Г) Депенденцијалисти: Тенијерова школа; статичка и динамичка синтакса; нова подјела на врсте ријечи; глагол као централна синтаксичка категорија; појам валентности; валентност и рекција; допуна и додатак; регенс и депенденс; нуклеус и сателит; типологија фраза: представљање односа зависности путем стема;</p> <p>Д) Дистрибуционисти: Блумфилдова структуралистичка школа и њени сљедбеници, анализа корпуса, супституција и дистрибуција, фолошка и морфолошка испитивања</p> <p>Е) Генеративна граматика: лингвистика као грана когнитивне психологије, радикалан прекид са бихејвиоризмом, дубинске и површинске структуре, језичка способност и говорна дјелатност, трансформациона граматика, теоријске консеквенце генеративизма. Утицај Руског формализма на рађање структурализма у проучавању књижевности.</p> <p>Идеја структуре књижевног дјела.</p> <p>Прашки структурализам (Јакобсон, Мукаржовски).</p> <p>Француски структурализам (Ролан Барт).</p> <p>Књижевност и антропологија (Клод Леви Строс).</p> <p>Структурализам и тумачење књижевних дјела. Форма и структура. Микро и макроструктуре. Структура знака. «Мислити у опозицијама».</p> <p>Структурализам у антропологији, психоанализи, марксизму.</p> <p>Структурализам и семиотика (Лотман, Успенски).</p>

Садржај предмета Практична настава: <i>Вјежбе, Други облици наставе,</i> <i>Студијски истраживачки рад</i>				
Литература Kristal, D., <i>Kembrička enciklopedija jezika</i> , Nolit, Beograd, 1996. Ivić, M., <i>Pravci u lingvistici</i> , XX vek, Beograd, 1990. Ferdinand de Sosir, <i>Kurs opšte lingvistike</i> , Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Sremski Karlovci-Novi Sad, 1996. Čomski, N., <i>Gramatika i um</i> , Nolit, Beograd, 1979. Jakobson, R., <i>Lingvistika i poetika</i> , Sazvežđa, 1966. Hjelmslev, L., <i>Prolegomena teoriji jezika</i> , GZH, Zagreb, 1980. Mihaljević, M., <i>Generativna sintaksa i semantika</i> , Zagreb, 1998. Helbig, W. / Schenkel, W. (1969): <i>Wörterbuch zur Valenz und Distribution deutscher Verben</i> , Leipzig, str. 9-74. Engel, Ulrich (2004): <i>Deutsche Grammatik</i> , Heidelberg. Mrazović, P./Z. Vukadinović (1990): <i>Gramatika srpskohrvatskog jezika za strance</i> , Novi Sad. Helbig, Gerhard (1992): <i>Probleme der Valenz- und Kasus-theorie</i> , Tübingen. Петронијевић, Божинка (2005): <i>Komparativphrase im Serbischen und Deutschen</i> , у: <i>Српски језик</i> , година X, свеска 1-2, Београд, стр. 136-161. Џонатан Калер, <i>Структуралистичка поезика</i> , 1998. Тери Иглтон, <i>Књижевна теорија</i> , 1987. Ролан Барт, <i>Књижевност. Митологија, Семиологија</i> , 1985. Klod Levi-Stros, «Struktura i forma (razmišljanja o jednom delu Vladimira Propa)», у: Vladimir Prop, <i>Morfologija bajke</i> , 203-239. Никола Милошевић, <i>Филозофија структурализма</i> , 1980. Новица Петковић, <i>Од формализма ка семиотици</i> , 1984.				
Методe извођења наставе Вербално-текстуална (Усмено излагање, разговор, рад на тексту)				
Број часова активне наставе				
Предавања:	Вјежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови
0		Консултације, испити	4	
Оцјена знања (максимални број поен а 100)			поена	
Предиспитне обавезе	активност у току предавања		20	
	практична настава			
	колоквијум-и			
	семинар-и		40	
Завршни испит	писмени испит		40	
	усмени испит			

Студијски програм : Докторске студије из филологије (језик)
Назив предмета : Језик, књижевност и глобализација
Наставник : Др Жана Гавриловић
Статус предмета : обавезан
Број ECTS : 6

Услов: -			
Циљ предмета: Упознавање доктораната са проблемима и промјенама у језику и књижевности проузрокованим глобализацијом.			
Исход предмета Докторант може критички да прати различите социolingвистичке, књижевноисторијске и књижевнотеоријске појаве и кретања изазвана глобализацијом. Способан је за даљи самосталан истраживачки рад.			
Садржај предмета Глобализација као економски, друштвени, културни, књижевни, психолошки и лингвистички феномен. Утицај глобализације на «мале» и «велике» језике. Енглески као глобални језик. Нови глобални језик? Глобализација и постколонијална епоха. Изумирање малих језика. Борба за мале језике. Декреолизација и хиперкреолизација. Глобализација и језичка политика и планирање. Феномен националних и службених језика. Језик, идеологија и моћ у процесу глобализације. Глобализација и медији. Губљење језика и губитак идентитета. Положај српског језика на Балкану и у Европи. Књижевне као глобалне теорије. Глобалне теорије и националне књижевности. Однос глобализације у језику и у књижевности. Лингвистика, књижевне теорије и друге хуманистичке дисциплине (психоанализа, филозофија, социологија, историја). Постструктуралистичке теорије језика и књижевности. Језик, књижевност и моћ. Приступ глобализацијским језичким проблемима кроз критичку анализу дискурса. Приступ глобализацијским језичким проблемима кроз анализу појединих књижевних праваца.			
Литература Crystal D., (1998), <i>English as a global language</i> , CUP Mc Arthur T., (2003), <i>Oxford guide to World English</i> , OUP Bauman Z., (1998), <i>Globalization, the human consequence</i> , Cambridge, Polity press. Phillipson R., (1992), <i>Linguistic imperialism</i> , Oxford University Press. Fairclough, N., <i>Rething Critical Discourse Analysis</i> . Edinburgh, 1999. Majstorović, D., <i>Diskurs, moć i međunarodna zajednica</i> . Banja Luka: Filozofski fakultet. Terry Ingltton, <i>Književne teorije</i> , Liber, Zagreb, 1987. Новица Милић, <i>Модерно схватање књижевности</i> , 2003. Новица Милић, <i>АБЦ Деконструкције</i> , 1995. Кристофер, Норис, <i>Деконструкција</i> , Београд, 1982. Пол де Ман, <i>Проблеми модерне критике</i> , 1975. Пјер Бурдије, <i>Правила уметности, генеза и структура поља књижевности</i> , 2003.			
Број часова активне наставе 40	Теоријска настава: 15	Практична настава: 25	
Методе извођења наставе Предавања, семинар и вјежбе			
Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	20	писмени испит	40
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и	40		

Студијски програм : Докторске студије из филологије (језик)
Назив предмета: Семинар из научноистраживачког рада (Припрема за израду докторске дисертације из лингвистике)
Наставник:
Статус предмета: Обавезан
Број ECTS: 6
Услов: -
Циљ предмета Примјењивање стеченог теоријског и аналитичког знања из науке о језику, у циљу што адекватније припреме за израду докторске дисертације; развијање и проширивање способности коришћења методологије проучавања језика;

<p>примјењивање знања и усвојеног појмовног апарата; стицање знања и вјештина из различитих области научноистраживачког рада; развијање истраживачких и научних компетенција, теоријске и практичне обраде грађе. Критичко преиспитивање научно-теоријских ставова о лингвистичким проблемима; развијање самосталних научних потенцијала.</p>		
<p>Исход предмета Оспособљеност за примјену стеченог теоријског и аналитичког знања из науке о језику; развој способности примјене општелингвистичке и примијењене лингвистичке методологије.</p>		
<p>Садржај предмета Током докторских студија, студент учествује у сљедећим научноистраживачким активностима: изводи наставу вјешби и семинаре са студентима, ради у оквиру научноистраживачког пројекта, учествује на семинарима, научним скуповима, објављује научне радове, ради са ментором. Ови облици научноистраживачког рада представљају предрадње на изради докторске дисертације. Студент бира сљедеће активности и стиче по 6 ЕЦТС бодова семестрално који улазе у укупан број кредита предвиђених за докторску дисертацију: а) учешћем на семинарима након трећег, четвртог и петог семестра на којима би докторанти, пред наставницима и свим полазницима докторских студија из језика/књижевности, реферисали о проблемима везаним за одређену фазу њиховог истраживања у оквиру рада на докторској дисертацији. За презентацију свога рада, докторанти добијају 4 ЕЦТС. Максималан број кредита освојених на семинарима је 12 ЕЦТС (3x4 ЕЦТС). б) радом у научноистраживачком пројекту - 8 ЕЦТС по школској години; в) учешћем на научном скупу (лингвистичком, књижевном, филолошком) с рефератом - 4 ЕЦТС; г) учешћем на научном скупу без реферата, уз писмени приказ скупа - 2 ЕЦТС; д) објављивањем књижевнонаучног прилога, и то: 1) научног рада – 4 ЕЦТС; 2) приказа или стручног рада - 2 ЕЦТС. 3. На крају трећег, четвртог и петог семестра, докторанти су обавезни да ментору поднесу извјештај (десет страна) о својим семестралним истраживањима, прије свега оним у оквирима рада на дисертацији. Извјештај докторанта оцјењује ментор и заједно са својим запажањима (двје до три стране) подноси Колегијуму за докторске студије. Сваки позитивно оцијењен Извјештај доноси по 3 ЕЦТС. Максималан број кредита освојених на овај начин је 9 ЕЦТС (3x3 ЕЦТС).</p>		
<p>Литература</p>		
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	Практична настава:
<p>Методе извођења наставе Индивидуални научноистраживачки рад студената, консултације.</p>		
<p>Оцјена знања (максимални број поена 100)</p>		

Други семестар

<p>Студијски програм: Докторске студије из филологије (језик)</p>
<p>Назив предмета: Фонологија</p>
<p>Наставник: Др Никола Рамић</p>
<p>Статус предмета: обавезан</p>
<p>Број ECTS: 6</p>
<p>Услов: Положени испити из првог семестра</p>
<p>Циљ предмета Упознавање доктораната с теоријским аспектима фонологије.</p>
<p>Исход предмета Докторант је овладао теоријским знањима из фонологије и оспособљен је да та знања примени у анализи на конкретном језичком материјалу.</p>
<p>Садржај предмета Мјесто фонологије у теорији језика. Фонема као апстрактна јединица. Принципи издвајања фонема и њихових варијаната (алофона и факултативних варијаната). Типови опозиција у фонологији. Значај бинарних опозиција.</p>

Пертинентне и факултативне опозиције. Конституентска и интегрантска функција фонеме.			
Литература Пауновић, Т., <i>Фонетика и/или фонологија (критички приказ фонолошких теорија XX века)</i> , Просвета, Ниш, 2003; Jakobson, R., Halle, M., <i>Temelji jezika</i> , Globus, Zagreb, 1988; Симић, Р., Остојић, Б., <i>Основи фонологије српског књижевног језика</i> , Београд, 1996; Mihaljević, M., <i>Generativna i leksička fonologija</i> , Školska knjiga, Zagreb, 1991.			
Број часова активне наставе 40	Теоријска настава: 15	Практична настава (семинар): 25	
Методe извођења наставе Предавања, семинар, вјежбе			
Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	Писмени испит	40
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и	40		
Начин провјере знања могу бити различити; наведено у табели само су неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари, итд.)			
*максимална дужна 1 страница А4 формата			

Студијски програм : Докторске студије из филологије (језик)			
Назив предмета: Морфологија			
Наставник: Др Сања Куљанин			
Статус предмета: обавезан			
Број ECTS: 6			
Услов: Положени испити из првог семестра			
Циљ предмета Упознавање са морфолошким системом језика.			
Исход предмета Докторант влада теоријским знањима о морфолошког систему као подсистему језика и оспособљен је да теоријска знања примјени у конкретном истраживачком раду.			
Садржај предмета Предмет морфологије: морфологија у ужем и ширем смислу. Морфолошке граматичке категорије. Морфолошке теорије: традиционална, морфологија двају нивоа, морфологија заснована на морфемама и лексемама, цјелорјечна морфологија, дистрибутивна морфологија, природна морфологија. Однос општејезичких и морфолошких теорија.			
Литература Bauer, L. (2004): <i>A Glossary of Morphology</i> , Georgetown Univerxity Press; Matthews, P. H. (1991): <i>Morphology</i> , Cambridge; Мельчук, И. (1997): <i>Курс общей морфологии</i> , Москва; Стевановић, М. (1991): <i>Савремени српскохрватски језик I</i> , Београд.			
Број часова активне наставе 40	Теоријска настава: 15	Практична настава (семинар): 25	
Методe извођења наставе Предавања, семинар, вјежбе			
Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	Писмени испит	40
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и	40		

Студијски програм : Докторске студије из језика			
Назив предмета: Синтакса			
Наставник: Др Миланка Бабић; Др Вера Вујевић Ђурић			
Статус предмета: обавезан			
Број ECTS: 6			
Услов: Положени испити из првог семестра			
Циљ предмета СТИЦАЊЕ ЗНАЊА ИЗ САВРЕМЕНИХ СИНТАКСИЧКИХ ТЕОРИЈА И ЊИХОВА ПРИМЈЕНА НА КОНКРЕТНИМ ИСТРАЖИВАЊИМА.			
Исход предмета Студент је способан да прати литературу из најсавременијих радова у области синтаксе и да прецизно анализира граматичке структуре различитих језика.			
Садржај предмета Традиционална и модерна синтакса. Синтаксичке категорије. Проблеми дефинисања граматичких класа и категорија. Дистрибуционалистички и синтагматски приступ. Генеративна и трансформациона синтакса. Граматика управљања и везивања и граматике фразне структуре. Формално представљање синтаксичких односа. Минимализам. Теорија оптималитета. Однос синтаксе и семантике. Формална и комуникативна синтакса.			
Литература Borsley, R., <i>Syntactic Theory</i> , Edward Arnolds, 1996. Haegeman, L. (1993), <i>Introduction to Government and Binding Theory</i> , Blackwell, Oxford. Matthews, P.H., <i>Syntax</i> , Cambridge Univesrity Press, Cambridge, 1981. Chomsky, N. (1995), <i>The Minimalist Program</i> , MIT Press, Cambridge. Стевановић, М., <i>Савремени српскохрватски језик, II. Синтакса</i> , Београд, 1986. (пето издање). Ковачевић М., <i>Синтакса сложене реченице</i> , Београд, 1998.			
Број часова активне наставе 40	Теоријска настава: 15	Практична настава (семинар) 25	
Методe извођења наставе Предавања, семинар, вјежбе			
Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	Писмени испит	40
Практична настава		усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и	40		

Студијски програм: Докторске студије из филологије (језик)
Назив предмета: Семантика
Наставник: Др Милош Ковачевић
Статус предмета: обавезан
Број ЕЦТС: 6
Услов: Завршен први семестар докторских студија
Циљ предмета: СТИЦАЊЕ ЗНАЊА ИЗ САВРЕМЕНИХ СЕМАТИЧКИХ ТЕОРИЈА И ТЕМА.
Исход предмета: Докторант је способан да прати литературу из најсавременијих радова у области семантике и да примјењује основне семантичке поставке у анализи.

Садржај предмета: Теоријска настава Семантичке теорије: теорије референције и теорије значења; интернализам и екстернализам у семантици. Принципи: исказивост, изоморфизам, семантичка композиционалност, МОР. Јединице анализе: реченица, логичка форма, пропозиција. Хипотеза о језичкој под-детерминацији. Прагматички уплив у семантику: пропозиционални радикал, исказана пропозиција, експликатура, имплицитура. Језичка семантика: концептуално и процедурално кодирање. Однос језичке семантике, семантике “стварног свијета” и прагматике.			
Практична настава Огледи из семантике: таутологија, контрадикција, метафора, метонимија, идиом, дескриптивна и метајезичка негација, логички конективи и конективи у природном језику, парентетикални изрази.			
Литература Kempson, R. M. (1999) <i>Semantic theory</i> . Cambridge: Cambridge University Press. Lyons, J. (1977/90) <i>Semantics</i> (vols. 1&2). Cambridge: Cambridge University Press. Lyons, J. (1995) <i>Linguistic semantics</i> . Cambridge: Cambridge University Press. Mišković-Luković, M. (2006) <i>Semantika i pragmatika iskaza: Markeri diskursa u engleskom jeziku</i> . Beograd: Filološki fakultet.			
Број часова активне наставе 40		Теоријска настава: 15 Практична настава: 25	
Методе извођења наставе Предавања и семинар.			
Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност на настави	20		
		писмени испит	40
семинар	40		

Студијски програм : Докторске студије из филологије (језик)
Назив предмета: Семинар из научноистраживачког рада (Припрема за израду докторске дисертације из лингвистике)
Наставник:
Статус предмета: Обавезан
Број ECTS: 6
Услов: -
Циљ предмета Примјењивање стеченог теоријског и аналитичког знања из науке о језику, у циљу што адекватније припреме за израду докторске дисертације; развијање и проширивање способности коришћења методологије проучавања језика; примјењивање знања и усвојеног појмовног апарата; стицање знања и вјештина из различитих области научноистраживачког рада; развијање истраживачких и научних компетенција, теоријске и практичне обраде грађе. Критичко преиспитивање научно-теоријских ставова о лингвистичким проблемима; развијање самосталних научних потенцијала.
Исход предмета Оспособљеност за примјену стеченог теоријског и аналитичког знања из науке о језику; развој способности примјене општелингвистичке и примијењене лингвистичке методологије.
Садржај предмета Током докторских студија, студенти учествује у сљедећим научноистраживачким активностима: изводи наставу

<p>вјежби и семинаре са студентима, ради у оквиру научноистраживачког пројекта, учествује на семинарима, научним скуповима, објављује научне радове, ради са ментором. Ови облици научноистраживачког рада представљају предрадње на изради докторске дисертације.</p> <p>Студент бира сљедеће активности и стиче по 6 ЕЦТС бодова семестрално који улазе у укупан број кредита предвиђених за докторску дисертацију:</p> <p>а) учешћем на семинарима након трећег, четвртог и петог семестра на којима би докторанти, пред наставницима и свим полазницима докторских студија из језика/књижевности, реферисали о проблемима везаним за одређену фазу њиховог истраживања у оквиру рада на докторској дисертацији. За презентацију свога рада, докторанти добијају 4 ЕЦТС. Максималан број кредита освојених на семинарима је 12 ЕЦТС (3x4 ЕЦТС).</p> <p>б) радом у научноистраживачком пројекту - 8 ЕЦТС по школској години;</p> <p>в) учешћем на научном скупу (лингвистичком, књижевном, филолошком) с рефератом - 4 ЕЦТС;</p> <p>г) учешћем на научном скупу без реферата, уз писмени приказ скупа - 2 ЕЦТС;</p> <p>д) објављивањем књижевнонаучног прилога, и то: 1) научног рада – 4 ЕЦТС; 2) приказа или стручног рада - 2 ЕЦТС.</p> <p>3. На крају трећег, четвртог и петог семестра, докторанти су обавезни да ментору поднесу извјештај (десет страна) о својим семестралним истраживањима, прије свега оним у оквирима рада на дисертацији. Извјештај докторанта оцјењује ментор и заједно са својим запажањима (двје до три стране) подноси Колегијуму за докторске студије. Сваки позитивно оцјењен Извјештај доноси по 3 ЕЦТС. Максималан број кредита освојених на овај начин је 9 ЕЦТС (3x3 ЕЦТС).</p>		
Литература		
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	Практична настава:
Методе извођења наставе		
Индивидуални научноистраживачки рад студената, консултације.		
Оцјена знања (максимални број поена 100)		

ДРУГА ГОДИНА

Трећи семестар

ЈЕЗИЦИ У КОНТАКТУ

Студијски програм: Докторске студије из филологије (језик)
Назив предмета: Контрастивна лингвистика (српски и енглески језик)
Наставник: Др Вера Вујевић Ђурић
Статус предмета: изборни
Број ECTS: 6
Услов: Положени предмети из прве године студија
Циљ предмета Уочавање различитости у српском и енглеском језику на различитим нивоима (граматички, лексиколошки, прагматичко-стилски, културни).
Исход предмета Докторант разумије формалне и значењске различитости у српском и енглеском језичком систему, умије да примијени стечена знања (у настави, превођењу, на анализу других језика, итд.), способан је за даљи самосталан истраживачки рад.
Садржај предмета Различити приступи поређењу језика; контрастивна анализа и учење/усвајање страних језика; контрастирање српског и енглеског језика (именска фраза у српском и енглеском језику, синтаксичке и семантичке особености члана у енглеском језику и др.); контрастивна фразеологија; контрастивна прагматика; ванјезички фактори; примјена резултата контрастивне анализе.
Литература

Đorđević, R. (2002): <i>Uvod u kontrastiranje jezika</i> , Beograd;			
Chersterman, A. (1998): <i>Contrastive Functional Analysis</i> , Amsterdam;			
Jozscolt, K., K. Turner (1996): <i>Contrastive Semantics and Pragmatics I, II</i> , Amsterdam, New York.			
Filipović, R. (1978): <i>Contrastive Analysis of English and Serbo-Croatian</i> , Zagreb.			
Број часова активне наставе 40	Теоријска настава: 15	Практична настава: 25	
Методe извођења наставе Предавања, семинар и вјежбе			
Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	40
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и	40		

Студијски програм : Докторске студије из филологије (језик)
Назив предмета: Контрастивна лингвистика (српски и њемачки језик)
Наставник: Др Ружица Зељко Зубац
Статус предмета: изборни
Број ECTS: 6
Услов:
Циљ предмета Упознавање доктораната с теоријским постулатима контрастирања њемачког и српског језичког система на лексичком плану, с акцентом на творбеном систему.
Исход предмета Оспособљеност докторанта да надограђује своја знања из контрастивне лингвистике за језички пар <i>њемачко – српски</i> тако што је у стању да препозна основне творбене моделе у оба језика, да уочи разлике у појединим обрасцима, да објасни њихову природу и могућност транспозиције једног обрасца у други; довођењем у везу творбеног система са морфолошким, синтаксичким и семантичким у оба назначена језика – њемачком и српском, докторант је оспособљен за мултидисциплинаран научноистраживачки рад.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> типологија творбених морфема у њемачком и српском језику; могућност њихове комбинаторике (синтаксички модел) – сличности и разлике; модели творбе: композиција, деривација, редуција и конверзија; модели и њихови обрасци – сличности и разлике у њемачком и српском језику; семантички модел; семантички образац као предикатско-аргументска структура – заједничко језгро за успоредбу два или више творбених система; творбени обрасци у њемачком језику – извор грешака у преводу на српски; творбени обрасци и њихова стилистичка функција; <i>Практична настава</i> Проводи на текстовима различитих функционалних стилова с акцентом на преводима савремене књижевности.
Литература Engel, U. /Pavica Mrazović. (1986): <i>Kontrastive Grammatik deutsch-serbokroatisch</i> .Munchen/ Novi Sad. Petronijević, Božinka. (2001): <i>Propria- Derivate - kreative Wortbildung des Deutschen</i> . <i>Verba propria</i> , u: Српски језик, V/1-2, Београд, стр. 325-536. Motsch, Wolfgang. (1999): <i>Deutsche Wortbildung in Grundzügen</i> , Berlin/New York. Petronijević, Božinka (2000): <i>Deutsche -i / -o-Dervate. Neue Tendenz in der Wortbildung des Deutschen?</i> Beograd. Petronijević, Božinka (2003): <i>Nomen proprium als Konstituente von Wortbildungskonstruktionen und Phraseologismen</i> , in: Linguistische Studien, Osijek, S.93-108. Петронијевић, Божинка. 2006. <i>Статус афиксоида у типологији творбених морфема</i> , у: Морфологија и творба речи (дијахрони и синхрони аспект), Бањалука, стр. 193-207. Petronijević, Božinka (2006): <i>Wortbildung und Übersetzen – Ein Beitrag zur Übersetzungsproblematik kreativer Wortbildungsmuster aus dem Deutschen ins Serbische</i> , u: <i>Српски језик</i> , број 11/1-2, година XI, Београд.

Број часова активне наставе 40	Теоријска настава: 15	Практична настава: 25	
Методe извођења наставе Интерактивна предавања комбинована с вјежбама на конкретном језичком материјалу, на истом тексту у оба језика.			
Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	40
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и	40		

Студијски програм : Докторске студије из филологије (језик)			
Назив предмета: Контрастивна лингвистика (српски и француски језик)			
Наставник: Др Тијана Ашић			
Статус предмета: изборни			
Број ECTS: 6			
Услов: Положени испити са прве године докторских студија			
Циљ предмета Оспособљавање доктораната да уочава и тумачи формалне и значењске блискости и разлике међу језицима.			
Исход предмета Докторант је способан да усвојена знања примјени на компаративне анализе феномена у француском и српском језику.			
Садржај предмета Језичка типологија и универзалије. Језички релативизам и детерминизам. Основни параметри у синтакси индоевропских језика. Разлике у импресионистичком и систематском поређењу језика. Поређење српског и француског језика. Примјена савремених синтаксичких (генеративизам) и семантичких (композиционалност) теорија на компарацију међу језицима. Проблеми превођења. Појам међу-језика и његове дидактичке и теоријске импликације. Контрастивна лингвистика и учење/усвајање страних језика. Контрастивна и интеркултурна прагматика. Контрастирање индоевропских и неиндоевропских језика.			
Литература Filipovic, R., <i>Teorija jezika u kontaktu. Uvod u lingvistiku jezičnih dodira</i> (Theory of Languages in Contact. An Introduction to Contact Linguistics). Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti - Školska knjiga, Zagreb, 1986; Стевановић, М., <i>Савремени српскохрватски језик, II. Синтакса</i> , Београд, 1986. (пето издање). Borsley, R., <i>Syntactic Theory</i> , Edward Arnolds, 1996. Ivić, M. (1995), <i>O zelenom konju</i> , Beograd, XX vek; Fisiak, J. (ed.) (1981) <i>Contrastive Linguistics and the Language Teacher</i> , Oxford: Pergamon (Language Teaching Methodology Series). Fisiak, J. (ed.) (1984) <i>Contrastive Linguistics. Prospects and Problems</i> , Berlin/ New York/ Amsterdam (Trends in Linguistics. Studies and Monographs; 22). Hawkins, John A. (ed.) (1988) <i>Explaining language universals</i> . Oxford: Basil Blackwell. House, Juliane (1984) Some methodological problems and perspectives in contrastive discourse analysis. James, Carl (1980) <i>Contrastive analysis</i> . London: Longman. Matasović Ranko, <i>Uvod u poredbenu lingvistiku</i> , Matica hrvatska, Zagreb, 2001.			
Број часова активне наставе 40	Теоријска настава: 15	Практична настава: 25	
Методe извођења наставе Предавања, семинар и вјежбе			
Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена

активност у току предавања	20	писмени испит	40
Практична настава		усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и	40		

Студијски програм: Докторске студије из филологије (језик)			
Назив предмета: Контрастивна лингвистика (српски и руски језик)			
Наставник: Др Милена Маројевић			
Статус предмета: изборни			
Број ECTS: 6			
Услов:			
Циљ предмета Упознавање доктораната с теоријским постулатима контрастирања руског и српског језичког система на лексичком плану.			
Исход предмета Оспособљеност докторанта да надограђује своја знања из контрастивне лингвистике за језички пар <i>руско –српски</i> тако што је у стању да препозна основне творбене моделе у оба језика, да уочи разлике у појединим обрасцима, да објасни њихову природу и могућност транспозиције једног обрасца у други; довођењем у везу творбеног система са морфолошким, синтаксичким и семантичким у оба назначена језика – руском и српском, докторант је оспособљен за мултидисциплинаран научноистраживачки рад.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Различити приступи поређењу језика; контрастивна анализа и учење / усвајање страних језика; контрастирање српског и руског језика; контрастивна фразеологија; контрастивна прагматика; вањезички фактори; примјена резултата контрастивне анализе. <i>Практична настава</i> Проводи на текстовима различитих функционалних стилова с акцентом на преводима савремене књижевности.			
Литература Filipovic, R. <i>Teorija jezika u kontaktu. Uvod u lingvistiku jezičnih dodira</i> (Theory of Languages in Contact. An Introduction to Contact Linguistics). Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti - Školska knjiga, Zagreb, 1986; Стевановић, М., <i>Савремени српскохрватски језик, II. Синтакса</i> , Београд, 1986. (пето издање); Ђорђевић, Р. (2002): <i>Uvod u kontrastiranje jezika</i> , Beograd;			
Број часова активне наставе 40	Теоријска настава: 15	Практична настава: 25	
Методе извођења наставе Интерактивна предавања комбинована с вјежбама на конкретном језичком материјалу, на истом тексту у оба језика.			
Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	40
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и	40		

Студијски програм: Докторске студије из филологије (језик)			
Назив предмета: Ареална лингвистика			
Наставник: Др Михаило Шћепановић			
Статус предмета: Изборни			
Број ECTS: 6			
Услов: Положени предмети из прве године студија			
Циљ предмета Упознавање са лингвистичким аспектима територијалног раслојавања језика.			
Исход предмета Познавање лингвистичких механизма територијалног раслојавања језика. Владање методологијом изучавања народних говора. Оспособљеност за дијалекатски опис говора.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Језик према дијалекту. Традиционална дијалектологија и проучавање регионалних дијалеката. Историја регионалне дијалектологије. Старост, пол, социјална класа, етничка група и регионални дијалект. Дијалектологија и фолклористика. Дијалектологија и историја језика. Историјска дијалектологија. Дијалектологија и етнолингвистика. Дијалекатски континуум. Језички ареали. Изоглосе као елемент идентификовања ареала. Типови ареала: средишњи, периферни, прелазни, реликтни. Традиционална и савремена дијалектолошка истраживања. Урбана дијалектологија. Методологија дијалектолошких истраживања (избор информатора и узорка, избор репрезентативног материјала, анализа материјала). <i>Практична настава</i> Анализа дијалектолошких студија. Презентација анализираниог дијалекатског материјала.			
Литература: Ивић, Павле, <i>Српскохрватски дијалекти (њихова структура и развоја)</i> . Целокупна дела, књ. III. Издавачка књижарница Зорана Стојановића. Сремски Карловци – Нови Сад, 1994; Ивић, Павле, <i>Расправе, студије, чланци. О фонологији</i> . Целокупна дела, књ. X/1, Издавачка књижарница Зорана Стојановића. Сремски Карловци – Нови Сад, 1998. (поглавље <i>О дијалекатским гласовним системима</i> , стр. 479–739); <i>Фонолошки описи српскохрватских/хрваткосрпских, словеначких и македонских говора обухваћених опитесловенским лингвистичким атласом</i> , Академија наука Босне и Херцеговине, Посебна издања, књига LV, Одјелјење друштвених наука, Сарајево 1981; Пожарицкаја, Софља Константиновна, <i>Руская диалектология</i> , Московский государственный университет им. М. В. Ломоносова, Парадигма, Москва 2005; Андрей Н. Соболев (ред.). <i>Малый диалектологический атлас балканских языков</i> , Biblion Verlag, München 2003; <i>Общеславянский лингвистический атлас, серия фонетико-грамматическая</i> , выпуск 1–3, Международный комитет славистовм Кониссия Общеславяского языка; <i>Общекарпатский диалектологический атлас</i> , выпуск 1–7, Международная редакционная коллегия; Jules Gileron, Edmont E. <i>L'Atlas linguistique de France</i> , Paris, 1902–1912; Sever Pop. <i>La dialectologie: Aperçu historique des méthodes d'enquêtes linguistiques</i> , Louvain 1950. У зависности од језика који је предмет докторских студија (српски, француски, њемачки, енглески, шпански), студент врши избор литературе из дијалектологије тога језика (студије, монографије, дијалекатски атласи), уз оцјену о значајнијим истраживањима у оквиру тога језика.			
Број часова активне наставе: 40		Теоријска настава: 15	Практична настава: 25
Методје извођења наставе Предавања, семинар.			
Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	40
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и	40		

Студијски програм: Докторске студије из филологије (језик)			
Назив предмета: Прагматика			
Наставник: Др Миланка Бабић; Др Биљана Мишић Илић			
Статус предмета: изборни			
Број ECTS: 6			

Услов: Положени испити из прве године студија			
Циљ предмета СТИЦАЊЕ ТЕОРИЈСКИХ ЗНАЊА ИЗ ОБЛАСТИ ПРАГМАТИКЕ И ЊИХОВА ПРИМЈЕНА У НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОМ РАДУ.			
Исход предмета Докторант је способан да прати најновију литературу из области прагматике и да уочава и тумачи прагматичке феномене у језику на конкретном језичком материјалу.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историја прагматике. Теорија говорних чинова. Радикална прагматика. Грајсове максиме и импликатуре. Дикроова интергална прагматика. Модуларност и когнитивна прагматика. Теорија релевантности. Левинсонова школа. Прагматички приступ глаголским временима. Прагматика и лингвистичке (под)дисциплине.			
Литература Levinson, S. C. (1983), <i>Pragmatics</i> , Cambridge, Cambridge University Press. Moeschler, J. Reboul, A. (1994), <i>Dictionnaire Encyclopédique de Pragmatique</i> , Seuil, Paris. Sperber, D. Wilson, D. (1986), <i>Relevance. Communication and Cognition</i> , London. Stanojević i Ašić, <i>Semantika i pragmatika glagolskih vremena u francuskom jeziku</i> , FILUM, Kragujevac. Reboul A. & Moeschler J. (1998), <i>La pragmatique aujourd'hui. Une nouvelle science de la communication</i> , Paris, Seuil. Бабић М., <i>Огледи из прагматичке синтаксе</i> , Источно Сарајево, 2010.			
Број часова активне наставе 40	Теоријска настава: 15	Практична настава (семинар) 25	
Методе извођења наставе Предавања, семинар			
Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	40
Практична настава		усмени испит	
Колоквијум-и		
семинар-и	40		

Студијски програм : Докторске студије из филологије (језик)
Назив предмета: Језички стандард и супстандард
Наставник: Др Сања Ђуровић; Др Сања Куљанин
Статус предмета: изборни
Број ECTS: 6
Услов: Положени испити из прве године студија
Циљ предмета СТИЦАЊЕ ТЕОРИЈСКИХ ЗНАЊА ИЗ СТАНДАРДОЛОГИЈЕ
Исход предмета Докторант је способан да прати најновију литературу из области стандардологије и да критеријално разграничава стандардне и супстандардне језичке феномене.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Органски и неоргански идиоми. Стандардни језик као неоргански идиом. Фазе стандардизације. Однос стандардни и књижевни језик (језик књижевности). Особине стандардног језика: полифункционалност, аутономност, еластична стабилност и нормираност. Однос норме и система. Критеријуми нормативности: системност, проширеност у употреби, језичко осјећање, ауторитет извора, сврсисходност употребе; богатство језика, јасност, економичност, љепота, континуитет. Норма и језичка култура. Стандард, дијалект и супстандард.

Литература Радоје Симић, <i>Правпис српскога језика: нормативистичка и кодиколошка истраживања</i> , Београд, 1994; Павле Ивић, Иван Клајн, Митар Пешикан, Бранислав Брборић, <i>Српски језички приручник</i> , Београдска књига, Београд, 2004; Дубравко Шкиљан, <i>Језична политика</i> , Напријед, Загреб, 1988; 4. Милорад Радовановић, <i>Планирање језика и други списи</i> , Издавачка књижарница Зорана Стојановића, Сремски Карловци – Нови Сад, 2004.			
Број часова активне наставе 40	Теоријска настава: 15	Практична настава (семинар) 25	
Методe извођења наставе Предавања, семинар			
Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	40
Практична настава		усмени испит	
Колоквијум-и		
семинар-и	40		

ЈЕЗИК У ДРУШТВУ

Студијски програм : Докторске студије из филологије (језик)			
Назив предмета : Социолингвистика			
Наставник : Др Милош Ковачевић; Др Вера Ћевриз Нишић			
Статус предмета : изборни			
Број ECTS : 6			
Услов : Положени испити из прве године студија			
Циљ предмета Упознавање доктораната са основним концептима, начелима и питањима опште социолингвистике. Развијање компетенција неопходних за самосталан истраживачки рад на пољу социолингвистике.			
Исход предмета Самосталан истраживачки рад на пољу социолингвистике			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет социолингвистике. Лингвистика и социолингвистика. Комуникативна компетенција. Социологија језика. Лингвистика на терену. Теренске методе у проучавању социолеката. Говорни чинови и природан говор. Језичка варијација и друштвена функција. Теорија акомодације. Језик, етничка припадност и расизам. Интернетичка комуникација.			
Литература Labov, W. 2001. <i>Principles of Linguistic Change Volume II: Social Factors</i> . London: Blackwell; Milroy, L. and Gordon, M. 2003. <i>Sociolinguistics: Method and Interpretation</i> . London: Blackwell; Gumperz, J. J. 1982. <i>Discourse Strategies</i> . Cambridge: Cambridge University Press; Chambers, J. K., P. Trudgill and N. Schilling-Estes 2002. (eds.) <i>The Handbook of Language Variation and Change</i> . London: Blackwell.; Giles, H. 1977. <i>Language, ethnicity and intergroup relations</i> . London: Academic Press; Fishman, J. A., Gertner, M. H., Lowy, E. G. and Milan, W. G. 1985. <i>The Rise and Fall of the Ethnic Revival: Perspectives on Language and Ethnicity</i> . Berlin: Mouton De Gruyter.; Радовановић, М. 2003. <i>Социолингвистика</i> . Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића.			
Додатна литература биће дата на почетку семестра.			
Број часова активне наставе 40	Теоријска настава: 15	Практична настава: 25	
Методe извођења наставе Предавања, семинар и вјежбе			
Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	40

практична настава		усмени испит	
колоквијум-и		истраживачки рад	
семинар-и	40		

Студијски програм: Докторске студије из филологије (језик)			
Назив предмета: Језик у употреби			
Наставник: Др Тијана Ашић; Др Сања Куљанин			
Статус предмета: изборни			
Број ECTS: 6			
Услов: Положени испити из прве године			
Циљ предмета: Схватање суштине функционалностилског раслојавања језика, односно схватање језика као система функционалних стилова			
Исход предмета Докторант је теоријски овладао језичким особеностима сваког од функционалних стилова и њиховом структуром и оспособљен је да та знања примени у свом истраживачком раду.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Типови раслојавања језика. Функционално раслојавање језика. Ванјезичка условљеност функционалног раслојавања. Типови функционалних стилова: научни, књижевноумјетнички, публицистички, административни и разговорни функционални стил. Парадигматика и синтагматика функционалних стилова. Центар и приферија функционалног стила. Међустилови, подстилови и жанрови. Стил као информација. Информацијска разнородност. Језичке јединице различитих нивоа лингвистичке анализе и њихов улога у оформљењу и диференцијацији функционалних стилова. Функционална стилистика и дискурс анализа.			
Литература: Б. Тошовић, <i>Функционални стилови</i> , Београд, 2002; М. Катнић-Бакаршић, <i>Стилистика</i> , Сарајево, 2001; Р. Симић, Ј. Јовановић, <i>Основи теорије функционалних стилова</i> , Београд, 2002; <i>Стилистический енциклопедический словарь русского языка</i> , ред. М. Н. Кожина, Москва, 2003; <i>Kako ukrotiti tekst</i> , priredila Slavica Perović, Podgorica, 1999.			
Број часова активне наставе: 40	Теоријска настава: 15	Практична настава: 25	
Методе извођења наставе Предавања, семинар и вјежбе			
Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	40
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и	40		

Студијски програм : Докторске студије из филологије (језик)			
Назив предмета: Примјењена лингвистика			
Наставник: Др Биљана Мишић Илић; Др Оља Јојић			
Статус предмета: изборни			
Број ECTS: 6			
Услов: Положени испити са прве године студија			
Циљ предмета Упознавање студената са најновијим лингвистичким истраживањима у примјењеној лингвистици, анализа метода и приступа у настави језика као страног код дјецe и одраслих.			
Исход предмета Оспособљеност доктораната да критички анализирају резултате најновијих истраживања у лингвистици, с импликацијом за наставу страних језика; оспособљеност докторанта да организује и спроведе истраживање те да презентује његове резултате.			

Садржај предмета <i>Теоријска настава</i>			
Когнитивне стратегије учења, стилови учења, модели памћења и заборављања, когнитивни процеси и стратегије читања и писања, мултипларне интелигенције и критичка анализа теорија и приступа у настави страних језика, дислексија, усвајање и учење првог и страног језика, инпут, интеракција и усвајање страног језика, корелација памћења и усвајања лексике, стратегије разумевања и продукције код учења страног језика.			
<i>Практична настава</i>			
Студенти ће дискутовати и критички анализирати научна сазнања о учењу језика. Затим ће дискутовати о примјени тих теоретских спознаја у настави страног језика.			
Редовно ће критички анализирати задату литературу.			
Литература			
McCarthy, M (2001) <i>Issues in Applied Linguistics</i> Cambridge, CUP			
Skehan P (1998) <i>A Cognitive Approach to Language Learning</i> Oxford, OUP			
Портфолио са збирком најновијих чланака о релевантим темама из примјене лингвистике.			
Број часова активне наставе 40	Теоријска настава: 15	Практична настава: 25	
Методe извођења наставе			
Интерактивна предавања, дискусије, презентације, групни рад, пројекти, индивидуални и групни			
Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	40
семинар	40	усмени испит	

Студијски програм : Докторске студије из филологије (језик)			
Назив предмета: Лингвистичка методологија			
Наставник: Др Миланка Бабић; Др Милош Ковачевић			
Статус предмета: изборни			
Број ECTS: 6			
Услов: Положени испити из прве године докторских студија			
Циљ предмета			
Упознавање са моделима и методима лингвистичких истраживања			
Исход предмета			
Докторант влада лингвистичким методама и умије да их примјени у свом научноистраживачком раду.			
Садржај предмета			
Научна методологија и научни метод. Врсте метода: општи, посебни и појединачни методи. Типови лингвистичких метода: компаративно-историјски, структурални и производни методи. Дескриптивни, таксономски, лингвогенетички и типолошки лингвистички метод. Еклектичке методе у интердисциплинарним наукама (социолингвистици, психолингвистици, когнитивној лингвистици, неуролингвистици, глотодидактици и сл.). Специфичност примјене лингвистичких метода у појединим лингвистичким (под)дисциплинама.			
Литература:			
И.И. Ревзин, <i>Модели језика</i> , Москва, 1962; В. Bartschat, <i>Methoden der Sprachwissenschaft (von Herman Paul bis Noam Chomsky)</i> , Berlin, 1996; А. Т. Хороленко, В. Д. Бондалетов, <i>Теорија језика</i> , Москва, 2004; М. Ковачевић, <i>Суштаствено и мимогредно у лингвистици</i> , Подгорица, 1996; D. Kristal, <i>Kembrička enciklopedija jezika</i> , Beograd, 1995.			
Број часова активне наставе 40	Теоријска настава: 15	Практична настава: 25	
Методe извођења наставе			
Предавања, семинар			

Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	40
практична настава		усмени испит	
Колоквијум-и		
семинар-и	40		

Студијски програм : Докторске студије из филологије (језик)		
Назив предмета: Семинар из научноистраживачког рада (Припрема за израду докторске дисертације из лингвистике)		
Наставник:		
Статус предмета: обавезан		
Број ECTS: 6		
Услов: -		
Циљ предмета Примјењивање стеченог теоријског и аналитичког знања из науке о језику, у циљу што адекватније припреме за израду докторске дисертације; развијање и проширивање способности коришћења методологије проучавања језика; примјењивање знања и усвојеног појмовног апарата; стицање знања и вештина из различитих области научноистраживачког рада; развијање истраживачких и научних компетенција, теоријске и практичне обраде грађе. Критичко преиспитивање научно-теоријских ставова о лингвистичким проблемима; развијање самосталних научних потенцијала.		
Исход предмета Оспособљеност за примјену стеченог теоријског и аналитичког знања из науке о језику; развој способности примјене општелингвистичке и примијењене лингвистичке методологије.		
Садржај предмета Током докторских студија, студенти учествује у сљедећим научноистраживачким активностима: изводи наставу вјешби и семинаре са студентима, ради у оквиру научноистраживачког пројекта, учествује на семинарима, научним скуповима, објављује научне радове, ради са ментором. Ови облици научноистраживачког рада представљају предрадње на изради докторске дисертације. Студент бира сљедеће активности и стиче по 6 ЕЦТС бодова семестрално који улазе у укупан број кредита предвиђених за докторску дисертацију: а) учешћем на семинарима након трећег, четвртог и петог семестра на којима би докторанти, пред наставницима и свим полазницима докторских студија из језика/књижевности, реферисали о проблемима везаним за одређену фазу њиховог истраживања у оквиру рада на докторској дисертацији. За презентацију свога рада, докторанти добијају 4 ЕЦТС. Максималан број кредита освојених на семинарима је 12 ЕЦТС (3x4 ЕЦТС). б) радом у научноистраживачком пројекту - 8 ЕЦТС по школској години; в) учешћем на научном скупу (лингвистичком, књижевном, филолошком) с рефератом - 4 ЕЦТС; г) учешћем на научном скупу без реферата, уз писмени приказ скупа - 2 ЕЦТС д) објављивањем књижевнонаучног прилога, и то: 1) научног рада – 4 ЕЦТС; 2) приказа или стручног рада - 2 ЕЦТС 3. На крају трећег, четвртог и петог семестра, докторанти су обавезни да ментору поднесу извјештај (десет страна) о својим семестралним истраживањима, прије свега оним у оквирима рада на дисертацији. Извјештај докторанта оцјењује ментор и заједно са својим запажањима (две до три стране) подноси Колегијуму за докторске студије. Сваки позитивно оцијењен Извјештај доноси по 3 ЕЦТС. Максималан број кредита освојених на овај начин је 9 ЕЦТС (3x3 ЕЦТС).		
Литература		
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	Практична настава:
Методе извођења наставе Индивидуални научноистраживачки рад студената, консултације.		
Оцјена знања (максимални број поена 100)		

ДРУГА ГОДИНА

Четврти семестар

Језик између појединца и друштва; Језик и стил

Студијски програм /студијски програми:	Докторске студије из филологије (језик)
Врста и ниво студија:	Докторске студије (трећи ниво)
Назив предмета:	Идеологија, језик, књижевност
Стари назив предмета:	-
Семестар:	четврти
Наставници (Презиме, средње слово, име):	Др Драган Бошковић
Сарадник (Презиме, средње слово, име):	
Статус предмета:	обавезан
Тип предмета:	
Број ЕСПБ:	6
Услов:	-
Циљ предмета	Оспособљавање за уочавање и анализирање различитих идеолошких комплекса инкорпорираних у текст, посебно у вези са односом језика, књижевности и идеологије. Оспособљавање за уочавање <i>различитих</i> домена идеолошког у тексту. Језик и књижевност као идеологеме.
Исход предмета	Усвајање појмовног апарата савремених теорија и овладавање могућностима њихових примјена на језик и књижевност. Оспособљеност за разликовање различитих приступа у тумачењу лингвистичких феномена и књижевних дјела. Препознавање филозофских, психолошких, историјских, социолошких и родних аспеката у тумачењу језика и књижевности Способност за интерпретирање идеолошког слоја језика и књижевности, отворених и скривених идеолошких значења. Препознавање идеја, идеологема, идеолошких аспеката текста.
Садржај предмета Теоријска настава	Језик, књижевност и идеологије. Идеја језика и идеја књижевности, идеје у језику и књижевности. Језик као посредник идеолошких аспеката књижевних дјела. Књижевне идеје/идеологије као општехуманистичке идеологије. Језик и књижевност у контексту идеологија једне епохе. Књижевност и језик насупрот политичким идеологијама. Књижевност и језик у сагласју са политичким/идеолошким контекстом. Педагошка функција језика и литературе.
Садржај предмета Практична настава: <i>Вјежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>	

Литература	Михаил Бахтин, <i>Марксизам и филозофија језика</i> , 1985. Михаил Бахтин, <i>О роману</i> , 1989. Фредерик Џејмсон, <i>Текстуално несвесно</i> , 1984. Линда Хачион, <i>Поетика постмодернизма</i> , 1996. Dorit Kop, "Optika i moć u romanu", <i>Reč</i> , 1997/31, 65-71. Ж. Ф. Лиотар, <i>Постмодерна протумачена дјеца</i> , 1992. Т. Иглтон, <i>Илузије постмодернизма</i> , 1996. Мишел Фуко, <i>Надзирати и кажњавати</i> , 1998.			
Методe извођења наставе	Вербално-текстуална (усмено излагање, разговор, рад на тексту)			
Број часова активне наставе				
Предавања:	Вјежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови
20	40	Консултације, испити		
Оцена знања (максимални број поена 100)			посна	
Предиспитне обавезе	активност у току предавања		20	
	практична настава			
	колоквијум-и			
	семинар-и		40	
Завршни испит	писмени испит		40	
	усмени испит			

Студијски програм : Докторске студије из филологије (језик)
Назив предмета: Теорија учења и усвајања језика
Наставник: Др Јелена Марковић
Статус предмета: изборни
Број ECTS: 6
Услов: Положени испити из трећег семестра
Циљ предмета Упознавање доктораната са најновијим теоријама о учењу и усвајању језика и импликацијама за наставу страног језика
Исход предмета Оспособљеност докторанта за критичко разматрање корелације између усвајања матерњег језика и усвајања / учења страног језика те за самосталну организацију и израду властитог научног рада.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Усвајање првог језика. Улога првог језика. Међујезик и природан развој говора. Варијабилност у међујезику. Индивидуалне разлике у усвајању страног језика. Теорије усвајања и учења страног језика. Фактори који утичу на учење страног језика. Интелигенција/мултипларна интелигенција. Способност/таленат. Мотивација. Стилони и стратегије учења, старост/године. Универзална хипотеза и усвајање страног језика. <i>Практична настава</i> Студенти ће дискутовати и критички анализирати научна открића о учењу језика. Затим ће дискутовати о примјени тих открића у настави страног језика. Редовно ће критички анализирати задату литературу.
Литература Lightbown, P. M. and Spada, N. (1993): <i>How Languages are Learned</i> , Oxford: Oxford University Press; Polovina, V. (priredivač) (1990): <i>Teorije jezika / Teorije učenja (Debata između Žana Pijažea i Noama Čomskog)</i> , Sremski Karlovci/ Novi Sad.

White, L. (2003) <i>Second Language Acquisition and Universal Grammar</i> Cambridge, CUP.			
Портофолио са збирком најновијих чланака о релевантним темама из примијењене лингвистике.			
Број часова активне наставе	40	Теоријска настава:	15
		Практична настава:	25
Методe извођења наставе Предавања, семинар и вјежбе			
Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена 30	Завршни испит	поена
Активност на часу	20	Писмени испит	40
Семинар	40	Умени испит	

Студијски програм : Докторске студије из филологије (језик)			
Назив предмета: Контактна лингвистика			
Наставник: Др Маја Кујунџић			
Статус предмета: изборни			
Број ECTS: 6			
Услов: Положени испити из трећег семестра			
Циљ предмета Упознавање доктораната са основним концептима, начелима и питањима контактне лингвистик. Развијање компетенција неопходних за самосталан истраживачки рад на пољу контактне лингвистике.			
Исход предмета Самосталан истраживачки рад на пољу контактне лингвистике.			
Садржај предмета Промјене у језику: унутрашње наспрам промјена изазваних контактом. Позајмљивање наспрам трансфера. Одржање језика и позајмљивање. <i>Code-switching</i> . Билингвални мјешовити језици. Одржање језика и конвергенција. <i>Sprachbünde</i> . Усвајање другог језика и губитак језика. <i>World Englishes</i> . Пиџини и креоли. Теорије промјена изазваних контактом. Универзалије у промјенама изазваним контактом.			
Литература Winford, D. 2001. <i>An Introduction to Contact Linguistics</i> . London: Routledge; Clyne, M. 2003. <i>Dynamics of Language Contact</i> . Cambridge: Cambridge University Press; Thomason, S. G. 2001. <i>Language Contact</i> . Edinburgh: Edinburgh University Press; Thomason, S. G. and Kaufman, T. 1988. <i>Language Contact, Creolization, and Genetic Linguistics</i> . Berkley: University of California Press; Filipović, R. 1986. <i>Teorija jezika u kontaktu</i> . Zagreb: JAZU, Školska knjiga.			
Број часова активне наставе	40	Теоријска настава:	15
		Практична настава:	25
Методe извођења наставе Предавања, семинар и вјежбе			
Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	40
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и	40		

Студијски програм: Докторске студије из филологије (језик)			
Назив предмета: Анализа дискурса			
Наставник: Др Љерка Јефтић			
Статус предмета: изборни			
Број ECTS: 6			
Услов: Положени испити из трећег семестра.			
Циљ предмета Упознавање са законитостима структурисања текста, врстама текстова и њиховим језичкосемантичким карактеристикама.			
Исход предмета Самосталан истраживачки рад на пољу текстуалне лингвистике, односно дискурс анализе			
Садржај предмета Предмет лингвистике текста или дискурс анализе. Проблем одређења минималне дискурсне јединице. Типови текстова, односно дискурса и њихове језичке карактеристике: дискурси описивања, дискурси приповиједања, дискурси расправљања и интерферирајући дискурси. Кохезија текста. Синтаксички, прагматички, семантички и стилистички аспекти анализе текста. Текстолингвистички као интердисциплинарни приступ језику; говорни чинови и лингвистика текста; лингвистика текста и (лингво)стилистика, лингвистика текста и реторика; лингвистика текста и когнитивна лингвистика. Критичка анализа дискурса.			
Литература 1. Свенка Савић, <i>Дискурс анализа</i> , Нови Сад, 1993; 2. Зринка Гловацки-Бернарди, <i>О тексту</i> , Загреб, 1990; 3. Славица Перовић (ур.), <i>Како укротити текст</i> , Подгорица, 1999; 4. Умберто Еко, <i>Границе тумачења</i> , Београд, 2001; 5. Милош Ковачевић, <i>Стилистика и граматица стилских фигура</i> , Крагујевац, 2000; 6. Људмила Поповић, <i>Епистоларни дискурс украјинског и српског језика</i> , Београд, 2000.			
Број часова активне наставе 40	Теоријска настава: 15	Практична настава: 25	
Методе извођења наставе Предавања, семинар и вјежбе			
Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	40
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и	40		

Студијски програм: Докторске студије из филологије (језик)		
Назив предмета: Језик у времену		
Наставник: Др Биљана Самарцић		
Статус предмета: изборни		
Број ECTS: 6		
Услов: Положени испити из трећег семестра.		
Циљ предмета Упознавање доктораната са разлозима и механизмима дијахронијских промјена у језику.		
Исход предмета: Докторант је овладао теоријским знањима о механизмима и резултатима еволутивних промјена у језику и способан је да та знања користи у властитом истраживању.		
Садржај предмета Општи принципи језичких промјена кроз вријеме. Мјесто компаративне филологије у проучавању језичких промјена. Промјене у различитим нивоима језичке структуре. Граматичке промјене. Семантичке промјене. Лексичкостатистичка глотохронологија. Језичке породице као производ дијахронијског раслојавања. Извори за проучавање еволуције језика.		
Литература Белић, Александар. <i>Историја српског језика</i> . Изабрана дела Александра Белића. Четврти том. Завод за уџбенике и		

<p>наставна средства. Београд 1999; Белић, Александар. <i>Опита лингвистика</i>. Изабрана дела Александра Белића. Први том. Завод за уџбенике и наставна средства. Београд, 1998; Ивић, Павле, <i>Расправе, студије, чланци. О фонологији</i>. Целокупна дела, књ. X/1. Издавачка књижарница Зорана Стојановића. Сремски Карловци – Нови Сад, 1998; (поглавља: <i>Проблеми упоредне и контрастивне фонологије</i>, стр. 163–307; <i>Из историјске фонологије</i>, стр. 308–478); Грицкат, Ирена. <i>Студије из историје српскохрватског језика</i>. Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2004; Суботић, Љиљана. <i>Историјска лингвистика</i>. Филозофски факултет, Катедра за српски језик и лингвистику, Нови Сад, 2002; Колесов, Владимир Викторович. <i>История русского языка</i>, Филологический факультет Санкт-Петербуршкогo государственного университета, Москва 2005; Вунон, Theodora. <i>Historical Linguistics</i>. Cambridge London–New York–Melbourne: Cambridge University Press, 1978; Меје, Антоан. <i>Увод у упоредно проучавање индоевропских језика</i>. Научна књига, Београд, 1965.</p> <p>У зависности од језика који је предмет докторских студија (српски, француски, њемачки, енглески, шпански), студент врши избор литературе из историје тога језика (студије, монографије, пројекти), уз оцјену о значајнијој литератури у оквиру тога језика.</p>			
Број часова активне наставе: 40		Теоријска настава: 15	Практична настава: 25
Методe извођења наставе Предавања, семинар и вјежбе			
Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	40
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и	40		

Студијски програм : Докторске студије из филологије (језик)			
Назив предмета : Језик дијалога			
Наставник : Др Милош Ковачевић			
Статус предмета : изборни			
Број ECTS : 6			
Услов : Положени испити из трећег семестра			
Циљ предмета Упознавање са теоријском суштином дијалога: у његовим различитим аспектима, с посебним нагласком на језичкој специфичности дијалога.			
Исход предмета Овладаност (ин)варијантним особинама разноврсних типова дијалошких дискурса.			
Садржај предмета Мјесто дијалога међу другим језичким дискурсима. Дијалог као предмет теорије конверзације. Проблематика форми преношења туђег говора. Међуоднос ауторског контекста и туђег говора. Типови преношења туђег говора. Индиректни, директни говор и њихове модификације. Неправи директни говор. Дијалог у разним књижевним врстама: дијалог у прози, поезији и драми. Реторичко питање као "псеудодијалог". Међуоднос форме и значења у реторичком питању. Стилска и језичка (пот)класификација реторичких питања. Епистоларна конверзација као дијалог. Интерференција дијалошких питања са питањима теорије говорних чинова.			
Литература : М. Бахтин, <i>Марксизам и филозофија језика</i> , Београд, 1980; Н. Моранџак-Бамбураћ, <i>Реторика текстуалности</i> , Сарајево, 2003; М. Катнић-Бакаршић, <i>Стилска драмског дискурса</i> , Зеница, 2003; М. Ковачевић, <i>Србистичке теме</i> , Крагујевац, 2007; Ј. Мукаржовски, <i>Структура песничког језика</i> , Београд, 1986; Д. Станојевић, <i>Реторика "Златог рунa"</i> , Панчево, 2001; Д. Станојевић, <i>Медији и начело дијалога</i> , Панчево, 2004; С. Стевић, <i>Анализа конверзације</i> , Београд, 1997; Љ. Поповић, <i>Епистоларни дискурс украјинског и српског језика</i> , Београд, 2000; Д. Серл, <i>Говорни чинови</i> , Београд, 1991; Г. М. Чумаков, <i>Синтаксис конструкциј с чужој речью</i> , Киев, 1975; Р. Милосављевић, <i>Теорија белетристике</i> , Ниш, 1993.			
Број часова активне наставе 40		Теоријска настава: 15	Практична настава: 25
Методe извођења наставе			

Предавања, семинар и вјежбе			
Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	40
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и	40		

Студијски програм : Докторске студије из филологије (језик)			
Назив предмета: Језик у умјетничкој функцији			
Наставник: Др Милош Ковачевић, Др Миланка Бабић			
Статус предмета: изборни			
Број ECTS: 6			
Услов: Положени испити из трећег семестра.			
Циљ предмета Упознавање доктораната са поетском функцијом језика, и типовима њених реализација у књижевноумјетничком тексту			
Исход предмета Докторант је теоријски овладао различитим видовима поетске функције и способан је та знања користи у властитом истраживачком раду.			
Садржај предмета Типови раслојавања језика. Индивидуално раслојавање и његове карактеристике. Функције језика. Мјесто поетске међу осталим језичким функцијама. Интерференција комуникативне и поетске функције језика. Начини реализације поетске функције у књижевноумјетничким текстовима. Однос генетичке и лингвистичке стилистике. Стилем као минимална јединица стилистике. Стилематичност и стилогеност језичких јединица. Основни принципи различитих стилистичких "школа": руског формализма, прашког структурализма, нове критике, обновљене реторике, семиотике; деконструкције; постструктурализма.			
Литература: М. Ђурџинов, Н. Колјевић, Н. Ковач, Т. Куленовић, З. Лешић, Н. Петковић, <i>Moderna tumačenja književnosti</i> , Сарајево, 1988; Ј. Лотман, <i>Структура уметничког текста</i> , Београд, 1976; М. Ковачевић, <i>Стилистика и граматика стилских фигура</i> , Крагујевац, 2000; У. Еко, <i>Granice tumačenja</i> , Београд, 2001; Р. Јакобсон, <i>Лингвистика и поетика</i> , Београд, 1966; Н. Милић, <i>A, B, C dekonstrukcije</i> , Београд, 1997; К. Ћулавкова, <i>Поетика лирике</i> , Београд, 2001; З. Лешић, <i>Nova čitanja</i> , Сарајево, 2003; Ј. Andereg, <i>Literaturwissenschaftliche Stiltheorie</i> , Göttingen, 1977.			
Број часова активне наставе 40	Теоријска настава: 15	Практична настава: 25	
Методе извођења наставе Предавања, семинар и вјежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	40
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и	40		
Студијски програм: Докторске студије из филологије (језик)			
Назив предмета: Комуникација и експресија			
Наставник: Др Миланка Бабић			

Статус предмета: изборни			
Број ECTS: 6			
Услов: Положени испити из трећег семестра			
Циљ предмета Упознавање доктораната са међуодносом комуникативних и експресивних језичких јединица			
Исход предмета Докторант је теоријски овладао различитим видовима експресивних јединица и способан је да та знања користи у властитом истраживачком раду.			
Садржај предмета Опис/садржај предмета: Учења о функцијама језика. Комуникативна и експресивна функција. Језичке јединице с комуникативном као доминантном функцијом. Језичке јединице са експресивном као доминантном функцијом. Комбинаторност експресивне са осталим језичким функцијама. Међуоднос експресивне и поетске функције. Експресивна функција и функционално раслојавање језика. Однос реченице и исказа, кроз међуоднос комуникативне и експресивне функције. Граматика и стилистика кроз призму међуодноса комуникативне и експресивне функције. Комуникативна и експресивна синтакса. Граматичке категорије и експресивност.			
Литература: 1. Роман Јакобсон, <i>Лингвистика и поетика</i> , Београд, 1966; 2. Гајо Пелеш, <i>Прича и значење</i> , Загреб, 1989; 3. Милан Ђурчинов и др., <i>Модерна тумачења књижевности</i> , Сарајево, 1988; 4. Мике Бал, <i>Наратологија</i> , Београд, 2000; 5. Милош Ковачевић, <i>Стилистика и граматика стилских фигура</i> , Крагујевац, 2000; 6. Петар Милосављевић, <i>Теорија белетристике</i> , Ниш, 1993; 7. Новица Петковић, <i>Два српска романа</i> , Београд, 1988.; 7. Миланка Бабић, <i>Огледи из прагматичке синтаксе</i> , Источно Сарајево, 2010.			
Број часова активне наставе 40		Теоријска настава: 15	Практична настава: 25
Методe извођења наставе Предавања, семинар и вјежбе			
Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	40
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и	40		
Студијски програм : Докторске студије из филологије (језик)			
Назив предмета: Семинар из научноистраживачког рада (Припрема за израду докторске дисертације из лингвистике)			
Наставник:			
Статус предмета: обавезан			
Број ECTS: 6			
Услов: -			
Циљ предмета Примјењивање стеченог теоријског и аналитичког знања из науке о језику, у циљу што адекватније припреме за израду докторске дисертације; развијање и проширивање способности коришћења методологије проучавања језика; примјењивање знања и усвојеног појмовног апарата; стицање знања и вјештина из различитих области научноистраживачког рада; развијање истраживачких и научних компетенција, теоријске и практичне обраде грађе. Критичко преиспитивање научно-теоријских ставова о лингвистичким проблемима; развијање самосталних научних потенцијала.			
Исход предмета Оспособљеност за примјену стеченог теоријског и аналитичког знања из науке о језику; развој способности			

примјене општелингвистичке и примијењене лингвистичке методологије.		
Садржај предмета		
Током докторских студија, студенти учествује у сљедећим научноистраживачким активностима: изводи наставу вјежби и семинаре са студентима, ради у оквиру научноистраживачког пројекта, учествује на семинарима, научним скуповима, објављује научне радове, ради са ментором. Ови облици научноистраживачког рада представљају предрадње на изради докторске дисертације.		
Студент бира сљедеће активности и стиче по 6 ЕЦТС бодова семестрално који улазе у укупан број кредита предвиђених за докторску дисертацију:		
а) учешћем на семинарима након трећег, четвртог и петог семестра на којима би докторанти, пред наставницима и свим полазницима докторских студија из језика/књижевности, реферисали о проблемима везаним за одређену фазу њиховог истраживања у оквиру рада на докторској дисертацији. За презентацију свога рада, докторанти добијају 4 ЕЦТС. Максималан број кредита освојених на семинарима је 12 ЕЦТС (3x4 ЕЦТС).		
б) радом у научноистраживачком пројекту - 8 ЕЦТС по школској години;		
в) учешћем на научном скупу (лингвистичком, књижевном, филолошком) с рефератом - 4 ЕЦТС;		
г) учешћем на научном скупу без реферата, уз писмени приказ скупа - 2 ЕЦТС		
д) објављивањем књижевнаучног прилога, и то: 1) научног рада – 4 ЕЦТС; 2) приказа или стручног рада - 2 ЕЦТС		
3. На крају трећег, четвртог и петог семестра, докторанти су обавезни да ментору поднесу извјештај (десет страна) о својим семестралним истраживањима, прије свега оним у оквирима рада на дисертацији. Извјештај докторанта оцјењује ментор и заједно са својим запажањима (двје до три стране) подноси Колегијуму за докторске студије. Сваки позитивно оцијењен Извјештај доноси по 3 ЕЦТС. Максималан број кредита освојених на овај начин је 9 ЕЦТС (3x3 ЕЦТС).		
Литература		
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	Практична настава:
Методе извођења наставе		
Индивидуални научноистраживачки рад студената, консултације.		
Оцјена знања (максимални број поена 100)		

ТРЕЋА ГОДИНА

Пети и шести семестар

Студијски програм: Докторске студије из филологије (језик)
Назив предмета: Научноистраживачки рад (Израда докторске дисертације из лингвистике)
Наставник:
Статус предмета:
Број ECTS: 60
Услов: Испуњене све обавезе из претходна четири семестра
Циљ предмета
Проширивање и примјењивање стеченог теоријског и аналитичког знања из науке о језику, у циљу што адекватније израде докторске дисертације; развијање и проширивање познавања методологија проучавања метајезика и метода карактеристичних за област истраживања коју, с обзиром на докторску дисертацију, студент бира; примјењивање усвојеног појмовног апарата, знања и вјештина из различитих области научноистраживачког рада; практична примјена истраживачких и научних компетенција, теоријске и практичне обраде грађе; критичко преиспитивање научно-теоријских ставова о лингвистичким проблемима; упућивање на релевантну литературу, указивање на могуће правце развоја истраживања, отварање релевантних научних проблема и њихова анализа; развијање самосталних научних потенцијала.
Исход предмета
Оспособљеност за примјену стеченог теоријског и аналитичког знања науке о језику; оспособљеност за коришћење општелингвистичке и примијењене лингвистичке методологије; самостално научно, теоријско и критичко бављење струком и науком; формулисање теме докторске дисертације, њене концепције, разрада њених појединих дијелова и израда пројекта докторске дисертације (образложење теме, циљ и предмет дисертације, основне хипотезе, план рада, методе рада, селективна радна литература).

Садржај предмета		
Истраживачки рад састоји се у одређивању области којом ће се студент бавити. Дефинисање проблемских аспеката истраживања, грађе и одређене научне методологије. Формулисање теме, конципирање рада. Креирање плана рада, предмета и циљева истраживања, основних хипотеза. Самостално прикупљање грађе и истраживање примарне и секундарне литературе. Конципирање пројекта докторске дисертације (100 страна).		

Број часова активне наставе 0	Студијско истраживање 70	Рад са ментором 20
Методe извођења наставе		
Студијско истраживање и уобличење докторске дисертације		

МОДУЛ
ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ ИЗ КЊИЖЕВНОСТИ

ПРВА ГОДИНА

Први семестар

Студијски програм /студијски програми:	Докторске студије из филологије (књижевност)			
Врста и ниво студија:	Докторске студије (трећи ниво)			
Назив предмета:	Академско писање			
Стари назив предмета:	-			
Семестар:	први			
Наставници (Презиме, средње слово, име):	Др Биљана Сладоје Бошњак			
Сарадник (Презиме, средње слово, име):				
Статус предмета:	обавезан			
Тип предмета:				
Број ЕСПБ:	6			
Услов:	-			
Циљ предмета	Овладавање методологијама научних истраживања, писања различитих типова текстова и докторске дисертације, и њиховим методолошко-композиционо-структурним карактеристикама.			
Исход предмета	Познавање структуре различитих типова употреба различитих методологија, и научних и стручних текстова, уз могућност њихове конкретне примјене.			
Садржај предмета Теоријска настава	Смисао и значај методологија. Култура и техника писања стручних и научних радова. Стручни и научни радови: појам, врсте, композиција, методологија израде. Извори стручно-научних информација: штампани, електронски и др. Језик науке. Граматичка и правописна коректност језика. Научни стил писања – начин обликовања садржаја и смисла текста. Композиција текста. План рада. Лектура и коректура текста. Компјутерски слог. Оцена рукописа стручних и научних радова и писање рецензија. Однос према ауторима коришћених извора. Научна етика. Цитирање, парафразирање, компилација и плагијат. Позиви на литературу (изворе). Појам и врсте фуснота. Библиографски подаци и библиографија. Публиковање стручних и научних радова.			
Садржај предмета Практична настава: <i>Вјежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>				
Литература	1. Умберто Еко, <i>Како се пише дипломски рад</i> , Народна књига, Београд, 2000; 2. Ли Куба и Џон Кокинг, <i>Методологија израде научног текста</i> , Подгорица, Бањалука, 2004. 3. Миленко Кундачина, Вељко Банђур, <i>Академско писање</i> , Учитељски факултет, Ужице, 2007.			
Методe извођења наставе	Вербално-текстуална (Усмено излагање, разговор, рад на тексту)			
Број часова активне наставе				
Предавања:	Вјежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови

20	40	Консултације, испити	
Оцјена знања (максимални број поен а 100)			поена
Предиспитне обавезе	активност у току предавања		20
	практична настава		
	колоквијум-и		
	семинар-и		40
Завршни испит	писмени испит		40
	усмени испит		

Студијски програм/студијски програми:	Докторске студије из филологије (књижевност)
Врста и ниво студија:	Докторске студије (трећи ниво)
Назив предмета:	Савремене лингвистичке и књижевне теорије
Стари назив предмета:	-
Семестар:	први
Наставници (Презиме, средње слово, име):	Др Миланка Бабић; Др Сања Мацура
Сарадник (Презиме, средње слово, име):	
Статус предмета:	Обавезан
Тип предмета:	
Број ЕСПБ:	6
Услов:	-
Циљ предмета	<p>Стицање знања из лингвистичких и књижевнаучних учења и метода XIX и почетка XX вијека, као и њихова примјена на конкретним истраживачким пројектима. Упознавање и продубљивање компаративног разумијевања језика и књижевности и прелазак на иманентно схватање језичких и књижевних феномена. Стицање знања о деветнаестовјековном наслеђу лингвистичких и књижевнаучних проучавања, као и о развоју двадесетовјековне науке о језику и науке о књижевности. Развијање свијести о прожимањима лингвистичких и књижевнаучних дисциплина.</p>
Исход предмета	<p>Докторант посједује знања из најзначајнијих праваца у лингвистици и књижевној науци XIX и XX вијека. Такође докторант стиче јасну идеју о томе како су и који правци/методологије утицали на развој савремене науке о језику и науке о књижевности. Усвајање лингвистичког и књижевнаучног појмовног апарата савремених теорија и овладавање могућностима њихових примјена у научноистраживачком раду.</p>
Садржај предмета Теоријска настава	<p>Увод (лингвистичка проучавања у старом вијеку: Грчка, Рим, Индија; граматика у средњем вијеку, филологија у хуманизму и ренесенси); А) Компаратисти: Боп као оснивач компаративне граматике, Раск и зачетак дијахронијске лингвистике, Гримов закон, Пот и етимолошке студије, Куртијус и заснивање компаративне методе у филологији, Миклошич и упоредна лингвистика словенских језика;</p>

	<p>Б) Младограматичари; Развој ригорозних компаративних студија. Прве идеје о социолингвистици. Дијахронијски приступ језику. Критика Гримоваг закона. Вернеров закон. Дијахронијска фонологија, типови гласовних промјена, етимологија.</p> <p>В) Хумболтизам; Теорија <i>weltanschauung-a</i>, језичка типологија, зачеци језичког релативизма и детерминизма, противљење идејама универзалне граматике; Преглед књижевних теорија XIX и почетка XX вијека; Формирање «спољашњег» приступа. Различити методолошки приступи у деветнаестовјековној „науци о књижевности“. Развој књижевне теорије и науке о књижевности. Теорије родова, теорије жанрова. Позитивизам. Социјални метод, Биографски метод. Историјски метод. Формирање иманентне методологије проучавања књижевности. Различити методолошки приступи у „науци о књижевности“. Књижевне теорије од формализма до структурализма. Додирне тачке између проучавања књижевности и проучавања језика.</p>			
<p>Садржај предмета Практична настава: <i>Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i></p>				
<p>Литература</p>	<p>Dejvid Kristal, <i>Kembrička enciklopedija jezika</i>, Nolit, Beograd, 1996. Ivić, M., <i>Pravci u lingvistici, XX vek</i>, Beograd, 1990. Munen Ž., <i>Istorija lingvistike (od početaka do XX veka)</i>, XX vek, 1996. Звегинцев В.В, <i>История языкознания XIX – XX веков в очерках и извлечениях</i>, Москва, 1964. Čuljak, M., <i>Jezik i stvarnost. Opštelingvističke ideje antičkog doba: prilog istoriji teze o jezičkoj relativnosti</i>, u : Filološki pregled 1-4, Beograd, 1980, str. 47-57. Čuljak, M., <i>Lingvistički veltanšaug Vilhelma fon Humbolta</i>, u : Зборник за филологију и лингвистику, XXIII, 2, Нови Сад, 1980, стр. 15-35. Petronijević, Božinka, Wilhelm von Humboldt in der sprachwissenschaftlichen Literatur auf dem serbokroatischen Sprachgebiet, u: Wissenschaftliche Zeitschrift der Humboldt-Universität zu Berlin, Gesellschaftliche Reihe 33, Berlin, 1984, str. -505-508 <i>Повијест књижевних теорија</i>, Загреб, 1979. <i>Рађање модерне књижевности</i>, Београд, 1975. <i>Књижевне теорије XX века</i>, (зборник), 2003. Terry Ington, <i>Književne teorije</i>, 1987. <i>Модерна тумачења књижевности</i>, (зборник), 1988. Љ. Долежел, <i>Поетике запада</i>, 1988.</p>			
<p>Методе извођења наставе</p>	<p>Вербално-текстуална (Усмено излагање, разговор, рад на тексту)</p>			
<p>Број часова активне наставе</p>				
<p>Предавања:</p>	<p>Вежбе:</p>	<p>Други облици наставе:</p>	<p>Студијски истраживачки рад:</p>	<p>Остали часови</p>
<p>20</p>	<p>40</p>	<p>Консултације, испити</p>		
<p>Оцјена знања (максимални број поен а 100)</p>			<p>поена</p>	
<p>Предиспитне обавезе</p>		<p>активност у току предавања</p>	<p>20</p>	
		<p>практична настава</p>		
		<p>колоквијум-и</p>		
		<p>семинар-и</p>	<p>40</p>	
<p>Завршни испит</p>		<p>писмени испит</p>	<p>40</p>	
		<p>усмени испт</p>		

Студијски програм /студијски програми:	Докторске студије из филологије (књижевност)
Врста и ниво студија:	Докторске студије (трећи ниво)
Назив предмета:	Структурализам
Стари назив предмета:	-
Семестар:	први
Наставници (Презиме, средње слово, име):	Др Милош Ковачевић; Др Сања Мацура
Сарадник (Презиме, средње слово, име):	
Статус предмета:	Обавезан
Тип предмета:	
Број ЕСПБ:	6
Услов:	-
Циљ предмета	Упознавање и продубљивање знања о структуралистичким теоријама. Овладавање структуралистичком методологијом тумачења књижевних дјела. Генеа структурализма. Студент стиче знања о улози структурализма у лингвистичком, књижевнотеоријском и општехуманистичком мишљењу.
Исход предмета	Усвајање структуралистичке терминологије. Оспособљеност за употребу структуралистичког мишљења у поимању језика и тумачењу књижевних дјела. Препознавање структурних елемената језика и књижевног дјела које студент може да примијени у научноистраживачком раду.
Садржај предмета Теоријска настава	<p>А) Женевска школа - Де Сосирове идеје о језику, класични структурализам, схватање језика као система знакова, дихотомије, синхронијска проучавања језика</p> <p>Б) Прашка школа: Трубецкој и оснивање фонологије, теорија фонеме, бинарне опозиције, Јакобсонова дистинктивна обиљежја;</p> <p>В) Глосематичари: основне идеје Л. Хјелмслева, принципи глосематике (емпиризам, дедукција и иманентност), фигуре плана израза и плана садржаја (плерема и кенема), типови зависности у језичкој структури;</p> <p>Г) Депенденцијалисти: Тенијерова школа; статичка и динамичка синтакса; нова подјела на врсте ријечи; глагол као централна синтаксичка категорија; појам валентности; валентност и рекција; допуна и додатак; регенс и депенденс; нуклеус и сателит; типологија фраза: представљање односа зависности путем стема;</p> <p>Д) Дистрибуционисти: Блумфилдова структуралистичка школа и њени сљедбеници, анализа корпуса, супституција и дистрибуција, фолошка и морфолошка испитивања;</p> <p>Е) Генеративна граматика: лингвистика као грана когнитивне психологије, радикалан прекид са бихејвиоризмом, дубинске и површинске структуре, језичка способност и говорна дјелатност, трансформациона граматика, теоријске консеквенце генеративизма. Утицај Руског формализма на рађање структурализма у проучавању књижевности. Идеја структуре књижевног дјела.</p> <p>Прашки структурализам (Јакобсон, Мукаржовски).</p> <p>Француски структурализам (Ролан Барт).</p> <p>Књижевност и антропологија (Клод Леви Строс).</p> <p>Структурализам и тумачење књижевних дјела. Форма и структура. Микро и макроструктуре. Структура знака. «Мислити у опозицијама».</p> <p>Структурализам у антропологији, психоанализи, марксизму.</p> <p>Структурализам и семиотика (Лотман, Успенски).</p>

Садржај предмета Практична настава: <i>Вјежбе, Други облици наставе,</i> <i>Студијски истраживачки рад</i>				
Литература		<p>Kristal, D., <i>Kembrička enciklopedija jezika</i>, Nolit, Beograd, 1996. Ivić, M., <i>Pravci u lingvistici, XX vek</i>, Beograd, 1990. Ferdinand de Sosir, <i>Kurs opšte lingvistike</i>, Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Sremski Karlovci-Novı Sad, 1996. Čomski, N., <i>Gramatika i um</i>, Nolit, Beograd, 1979. Jakobson, R., <i>Lingvistika i poetika</i>, Sazvežđa, 1966. Hjelmslev, L., <i>Prolegomena teoriji jezika</i>, GZH, Zagreb, 1980. Mihaljević, M., <i>Generativna sintaksa i semantika</i>, Zagreb, 1998. Helbig, W./ Schenkel, W. (1969): <i>Wörterbuch zur Valenz und Distribution deutscher Verben</i>, Leipzig, str. 9-74. Engel, Ulrich (2004): <i>Deutsche Grammatik</i>, Heidelberg. Mrazović, P./Z. Vukadinović (1990): <i>Gramatika srpskohrvatskog jezika za strance</i>, Novi Sad Helbig, Gerhard (1992): <i>Probleme der Valenz- und Kasustheorie</i>, Tübingen. Петронијевић, Божинка (2005): <i>Komparativphrase im Serbischen und Deutschen</i>, у: <i>Српски језик</i>, година X, свеска 1-2, Београд, стр. 136-161. Џонатан Калер, <i>Структуралистичка поетика</i>, 1998. Тери Иглтон, <i>Књижевна теорија</i>, 1987. Ролан Барт, <i>Књижевност. Митологија, Семиологија</i>, 1985. Klod Levi-Stros, «Struktura i forma (razmišljanja o jednom delu Vladimira Propa)», у: Vladimir Prop, <i>Morfologija bajke</i>, 203-239. Никола Милошевић, <i>Филозофија структурализма</i>, 1980. Новица Петковић, <i>Од формализма ка семиотици</i>, 1984.</p>		
Методe извођења наставе		Вербално-текстуална (Усмено излагање, разговор, рад на тексту)		
Број часова активне наставе				
Предавања:	Вјежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови
0		Консултације, испити	4	
Оцјена знања (максимални број поена а 100)			Поена	
Предиспитне обавезе	активност у току предавања		20	
	практична настава			
	колоквијум-и			
	семинар-и		40	
Завршни испит	писмени испит		40	
	усмени испт			

Студијски програм : Докторске студије из филологије (књижевност)
Назив предмета : Језик, књижевност и глобализација
Наставник : Др Жана Гавриловић
Статус предмета : обавезан
Број ECTS : 6
Услов : -
Циљ предмета Упознавање доктораната са проблемима и промјенама у језику и књижевности проузрокованим глобализацијом.
Исход предмета Докторант може критички да прати различите социолингвистичке, књижевноисторијске и књижевнотеоријске

појаве и кретања изазвана глобализацијом. Способан је за даљи самосталан истраживачки рад.			
Садржај предмета			
Глобализација као економски, друштвени, културни, књижевни, психолошки и лингвистички феномен. Утицај глобализације на «мале» и «велике» језике. Енглески као глобални језик. Нови глобални језик? Глобализација и постколонијална епоха. Изумирање малих језика. Борба за мале језике. Декреолизација и хиперкреолизација. Глобализација и језичка политика и планирање. Феномен националних и службених језика. Језик, идеологија и моћ у процесу глобализације. Глобализација и медији. Губљење језика и губитак идентитета. Положај српског језика на Балкану и у Европи. Књижевне као глобалне теорије. Глобалне теорије и националне књижевности. Однос глобализације у језику и у књижевности. Лингвистика, књижевне теорије и друге хуманистичке дисциплине (психоанализа, филозофија, социологија, историја). Постструктуралистичке теорије језика и књижевности. Језик, књижевност и моћ. Приступ глобализацијским језичким проблемима кроз критичку анализу дискурса. Приступ глобализацијским језичким проблемима кроз анализу појединих књижевних праваца.			
Литература			
Crystal D., (1998), <i>English as a global language</i> , CUP. Mc Arthur T., (2003), <i>Oxford guide to World English</i> , OUP. Bauman Z., (1998), <i>Globalization, the human consequence</i> , Cambridge, Polity press. Phillipson R., (1992), <i>Linguistic imperialism</i> , Oxford University Press. Fairclough, N., <i>Rethinking Critical Discourse Analysis</i> . Edinburgh, 1999. Majstorović, D., <i>Diskurs, moć i međunarodna zajednica</i> . Banja Luka: Filozofski fakultet. Terry Inghton, <i>Književne teorije</i> , Liber, Zagreb, 1987. Новица Милић, <i>Модерно схватање књижевности</i> , 2003. Новица Милић, <i>АБЦ Деконструкције</i> , 1995. Кристофер, Норис, <i>Деконструкција</i> , Београд, 1982. Пол де Ман, <i>Проблеми модерне критике</i> , 1975. Пјер Бурдије, <i>Правила уметности, генеза и структура поља књижевности</i> , 2003.			
Број часова активне наставе 40		Теоријска настава: 15	Практична настава: 25
Методе извођења наставе			
Предавања, семинар и вјежбе			
Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	20	писмени испит	40
Практична настава		усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и	40		

Студијски програм: Докторске студије из филологије (књижевност)	
Назив предмета: Семинар из научноистраживачког рада (Припрема за израду докторске дисертације из књижевности)	
Наставник:	
Статус предмета: обавезан	
Број ECTS: 6	
Услов: -	
Циљ предмета	
Примјењивање стеченог теоријског и аналитичког знања из науке о књижевности, у циљу што адекватније припреме за израду докторске дисертације; развијање и проширивање способности коришћења методологије проучавања књижевности; примјењивање знања и усвојеног појмовног апарата; стицање знања и вјештина из различитих области научноистраживачког рада; развијање истраживачких и научних компетенција, теоријске и практичне обраде грађе. Критичко преиспитивање научно-теоријских ставова о књижевнотеоријским и књижевноисторијским проблемима; развијање самосталних научних потенцијала.	

Исход предмета Оспособљеност за примјену стеченог теоријског и аналитичког знања из науке о књижевности; развој способности примјене књижевнотеоријске и књижевноисторијске методологије.		
Садржај предмета Током докторских студија, студент учествује у сљедећим научноистраживачким активностима: изводи наставу вјежби и семинаре са студентима, ради у оквиру научноистраживачког пројекта, учествује на семинарима, научним скуповима, објављује научне радове, ради са ментором. Ови облици научно-истраживачког рада представљају предрадње на изради докторске дисертације. Студент бира сљедеће активности и стиче по 6 ЕЦТС бодова семестрално који улазе у укупан број кредита предвиђених за докторску дисертацију: а) учешћем на семинарима након трећег, четвртог и петог семестра на којима би докторанти, пред наставницима и свим полазницима докторских студија из језика/књижевности, реферисали о проблемима везаним за одређену фазу њиховог истраживања у оквиру рада на докторској дисертацији. За презентацију свога рада, докторанти добијају 4 ЕЦТС. Максималан број кредита освојених на семинарима је 12 ЕЦТС (3x4 ЕЦТС). б) радом у научноистраживачком пројекту - 8 ЕЦТС по школској години; в) учешћем на научном скупу (лингвистичком, књижевном, филолошком) с рефератом - 4 ЕЦТС; г) учешћем на научном скупу без реферата, уз писмени приказ скупа - 2 ЕЦТС д) објављивањем књижевнонаучног прилога, и то: 1) научног рада – 4 ЕЦТС; 2) приказа или стручног рада - 2 ЕЦТС 3. На крају трећег, четвртог и петог семестра, докторанти су обавезни да ментору поднесу извјештај (десет страна) о својим семестралним истраживањима, прије свега оним у оквирима рада на дисертацији. Извјештај докторанта оцјењује ментор и заједно са својим запажањима (двје до три стране) подноси Колегијуму за докторске студије. Сваки позитивно оцијењен Извјештај доноси по 3 ЕЦТС. Максималан број кредита освојених на овај начин је 9 ЕЦТС (3x3 ЕЦТС)		
Литература		
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	Практична настава:
Методe извођења наставе Индивидуални научноистраживачки рад студената, консултације.		
Оцјена знања (максимални број поена 100)		

Други семестар

Студијски програм: Докторске студије из књижевности
Назив предмета: Теорије прозе
Наставник: Др Горан Максимовић
Статус предмета: Обавезан
Број ECTS: 8
Услов: Положени сви испити са првог семестра докторских студија
Циљ предмета Упознавање са поетичким особинама прозних жанрова, њиховим развојем и издвајање поетике романа и историјски развој романа. Овладавање знањем о поетичким карактеристикама прозе/романа (лик, јунак, идеје, композиција, приповиједање, фикциони свијет, итд) и везама прозног/романескног дискурса и осталих хуманистичких дискурса. Стицање знања о односу прозе/романа и стварности, знања прозе/романа и хуманистичких конструкција знања.
Исход предмета Усвајање и продубљивање знања о терминологији теорије прозе, романа. Оспособљеност за методолошко

тумачење прозних књижевних дјела. Препознавање и тумачење поетичких особина прозе/романа. Контекстуализовање романеског дискурса унутар осталих хуманистичких дискурса. Упућеност у особине «класичног», модернистичког и постмодернистичког романа.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Поетика прозних жанрова. Поетика романа. Роман и историја жанрова. Додирне тачке и разлике између поетичких особина романа и поетичких особина прозних жанрова (лик, јунак, идеје, композиција, проповиједанье, фикциони свијет, итд). Роман/проза и фикција. Типологија романа и типологија прозних жанрова. Монолошка и полифонијска структура романа. Појам хронотопа. Свијест романа о сопственој поетици као исходиште романеског дискурса. Епистемолошки потенцијали романа/прозе. Роман/проза и историјска стварност. Однос дискурса романа и осталих хуманистичких дискурса. <i>Практична настава</i> Анализа прозних текстова			
Литература: <i>Модерна теорија романа</i> , 1980. В. Жмегач, <i>Повијесна поетика романа</i> , 1987. V. Biti, <i>Interes pripovijednog teksta</i> , 1987. Михаил Бахтин, <i>О роману</i> , 1989. Линда Хачион, <i>Poetika postmodernizma</i> , 1996. Жан Русе, <i>Oblik i značenje</i> , 1993; Жан Русе, <i>Нарцис романописац</i> , 1995. Новица Милић, <i>Модерно схватање књижевности</i> , 2002. Брајен Мекхејл, “Postmoderna proza”, <i>Реџ</i> , 1996/28, 105-120. Фредерик Џејмсон, <i>Политичко несвесно. Приповедање као друштвено-симболички чин</i> , 1984. Sholmith Rimmon-Kenan, <i>Narrative Fiction. Contemporary Poetics</i> , Methuen, London, 1983.			
Лектира: Сервантес, <i>Дон Кихот</i> ; Едгар Алан По, приповијетке; Кафка, приповијетке; Иво Андрић, приповијетке; Растко Петровић, <i>Људи говоре</i> ; Милош Црњански, <i>Код Хиперборејца</i> .			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 40	Практична настава: 80	
Методе извођења наставе Предавања, семинар, вјежбе			
Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	40
практична настава	/	усмени испит	/
реферат/кореферат		
Семинарски рад	40		

Студијски програм: Докторске студије из књижевности
Назив предмета: Теорије драме
Наставник: Др Бранко Брђанин; Др Раде Симовић
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 8
Услов: уписане докторске студије
Циљ предмета: Упознавање са најзначајнијим теоријама драме и позоришта од краја 19. вијека до данашњих дана и њихова примјена у књижевно-теоријској пракси. Пресјек драмског стваралаштва 20. вијека кроз приказ најзначајнијих драмских писаца Европе, Америке и Аустралије и њихових најзначајнијих драмских дјела.
Исход предмета Својеврсна културолошка историја Европе, САД, Канаде, Аустралије, из перспективе умјетника који су у својим позоришним радовима на разне начине уочавали проблеме који прате развој западне цивилизације и узрокују њен негативан однос према другим културама. Оспособљеност студента за израду докторског рада из области драме и друге облике бављења драмом.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Кратак историјски преглед драмских теорија западне књижевности од антике до савременог доба. Осврт на драмске теорије Индије, Кине, Јапана, Африке. Приказ најзначајнијих савремених теорија западне драме од реалистичке и натуралистичке теорије драме краја 19. вијека, до постмодернистичких теорија краја 20. вијека. Развојне фазе и главне преокупације позоришта на преласку у 21. вијек. <i>Практична настава</i> Примјена најзначајнијих савремених теорија драме на анализу изабраних класичних и савремених драма. Анализа

драма у извођењу на позоришним сценама.		
Литература Р. Вилијамс, <i>Драма од Ибзена до Брехта</i> , Нолит, Београд, 1979; George W. Brandt, ed., <i>Modern Theories of Drama</i> , Clarendon Press, Oxford, 1998; Erika Fischer-Lichte, <i>History of European Drama and Theatre</i> , Routledge, London and New York, 2002; Oscar G. Brockett, <i>History of the Theatre</i> , Allyn and Bacon, Boston, 1968; Радмила Настић, <i>Драма у доба ироније</i> , Октоих, Подгорица, 1998; Петра Митић, <i>Зашто црно пристаје Електри: студија о књижевној интерпретацији</i> , Народна књига, Београд, 2004; Роналд Харвуд, <i>Историја позоришта</i> (Цео свет је позорница), Клио, Београд, 1998; Слободан Селенић, <i>Драмски правци XX века</i> , Факултет драмских уметности, Београд, 2002; Јован Христић, <i>О трагедији</i> , Филип Вишњић, Библиотека Албатрос 72, Београд, 1998; Френсис Фергасон, <i>Појам позоришта</i> , Нолит, Београд, 1979.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 40	Практична настава: 80
Методе извођења наставе Студенти ће, уз предавања о драми, моћи да прате бројне снимке позоришних представа, филмске верзије драмских дјела, и друге телевизијске и филмске програме о драми и позоришту. Теоријска сазнања стечена у току наставе допуњују се сазнањима о драмама у извођењу.		
Оцјена знања (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит поена
активност у току предавања:	20	писмени испит 40
практична настава	/	усмени испит /
колоквијум-и	
семинар-и	40	

Студијски програм/студијски програми:	Докторске студије из књижевности
Врста и ниво студија:	Докторске студије (трећи ниво)
Назив предмета:	Теорије поезије
Стари назив предмета:	-
Семестар:	други
Наставници (Презиме, средње слово, име):	Др Драган Бошковић
Сарадник (Презиме, средње слово, име):	
Статус предмета:	Обавезан
Тип предмета:	
Број ЕСПБ:	8
Услов:	-
Циљ предмета	Упућивање у онтолошку интерпретацију односа између егзистенције и поезије. Сагледавање проблема инструментализације језика и значаја поетичког начина мишљења по савремено ревидирање питања смисла, тумачења и разумијевања. Упућивање студената у проблематику пјесничке умјетности, као и у проблем стварања пјесничког дјела, у односу традиционалног и савременог тумачења поезије, те разлике између поетског и прозног текста.
Исход предмета	Познавање савремених теорија поезије, којима се методски конструише и реконструише смисао поетских текстова. Упућеност у проблематику песничке уметности и стварања песничког дјела. Познавање онтолошке интерпретације односа између егзистенције и поезије као полазишта за даљи развој и артикулацију истраживачког интересовања кандидата. Познавање херменеутичког метода и његове релевантности и мјеста у конституисању савремених теорија поезије.

<p>Садржај предмета Теоријска настава</p>	<p><i>Теоријска настава: Први дио курса</i> третира теме: «текст» и «пјесма» – покушај термилошког разграничења; настанак поезије; аспекти лирике; амбигвитет као композициони принцип лирике; поезија као искуства: поезија као језик. Укључује практичну наставу гдје ће се увјежавати анализа тзв. «тамних» или херметичних поетских текстова – поетски језик и разумијевање лирике. <i>Други дио курса</i> обухвата детаљну анализу Хајдегеровог схватања поезије, како би се осветлило онтолошко јединство човјека, поезије, језика и мишљења. Однос питања смисла, опстајања, пјевања, мишљења и стварања тако се преузима као фундаментално и референтно се разматра кроз перспективе Сартра, Хартмана, Миљковића, Де Мана. Преиспитује се традиционално разумијевање односа између поезије, истине и стварности, као и покушај да се у хајдегеријанском маниру отворе питања савремене српске поезије.</p>			
<p>Садржај предмета Практична настава: <i>Вјежбе, Други облици наставе,</i> <i>Студијски истраживачки рад</i></p>				
<p>Литература</p>	<p>Литература (у консултацији са кандидатом): Први дио курса: Савица Тома, <i>Читати «тамне» литерарне текстове.</i> Поезија Фридриха Хелдерлина. Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду, Књ. XXII (1994), стр. 161-170; Knörrich, Otto (1992): <i>Lexikon lyrischer Formen.</i> Stuttgart: Kröner (Kröners Taschenausgabe 479); Schlütter, Hans-Jürgen (1979): <i>Sonett.</i> Mit Beiträgen von Raimund Borgmeier und Heinz Willi Wittschier. Stuttgart: Metzler (SM 177); Asmuth, Bernhard (1984): <i>Aspekte der Lyrik. Mit einer Einführung in die Verslehre.</i> 7. ergänzte Auflage (Grundstudium Literaturwissenschaft Bd. 6). Opladen: Westdeutscher Verlag; Burdorf, Dieter (1997): <i>Einführung in die Gedichtanalyse.</i> 2., überarbeitete u. aktualisierte Auflage. Stuttgart, Weimar: Metzler (SM 284); Frank, Horst J. (1993): <i>Wie interpretiere ich ein Gedicht? Eine methodische Anleitung.</i> 2., durchgesehene Auflage. Tübingen, Basel: Francke (UTB 1639); Ludwig, Hans-Werner (1990): <i>Arbeitsbuch Lyrikanalyse.</i> 3. Auflage (Literaturwissenschaft im Grundstudium 3). Tübingen: Narr. Други дио курса: Хајдегер, М. <i>Мишљење и певање,</i> Нолит, Београд, 1982; Миљковић, Б. “О поезији“, <i>Изабране песме,</i> БИГЗ, Београд, 1991. (реф. Аристотел, <i>О песничкој уметности,</i> Београд 1987); Дерида, Ж. <i>Шта је поезија?,</i> Поља, бр. 339, 1992; Сартр, <i>Шта је књижевност,</i> Нолит, Београд, 1981; Пол де Ман, <i>Хајдегерове егзегезе Хелдерлина,</i> Летопис Матице српске, стр. 646-665, 1998; <i>Однос филозофије и поезије,</i> Матица српска, 1989; Ранковић, М. <i>Поезија и филозофија,</i> Луча, 1987; Кроче, Б. <i>Поезија,</i> С. Карловци, 1995; Хераклит, Хелдерлин, Ниче, Хајдегер, <i>Певање и мишљење,</i> Нова Пазова, 2002.</p>			
<p>Методе извођења наставе</p>	<p>Вербално-текстуална (Усмено излагање, разговор, рад на тексту). Консултације.</p>			
<p>Број часова активне наставе</p>				
<p>Предавања:</p>	<p>Вјежбе:</p>	<p>Други облици наставе:</p>	<p>Студијски истраживачки рад:</p>	<p>Остали часови</p>
<p>40</p>	<p>80</p>	<p>Консултације, испити</p>		
<p>Оцјена знања (максимални број поена а 100)</p>			<p>поена</p>	
<p>Предиспитне обавезе</p>		<p>активност у току предавања</p>	<p>20</p>	
		<p>практична настава</p>		
		<p>колоквијум-и</p>		
		<p>семинар-и</p>	<p>40</p>	
<p>Завршни испит</p>		<p>писмени испит</p>	<p>40</p>	
		<p>усмени испит</p>		

<p>Студијски програм : Докторске студије из филологије (књижевност)</p>
<p>Назив предмета: Семинар из научноистраживачког рада (Припрема за</p>

израду докторске дисертације из књижевности)		
Наставник:		
Статус предмета: обавезан		
Број ECTS: 6		
Услов: -		
Циљ предмета Примјењивање стеченог теоријског и аналитичког знања из науке о књижевности, у циљу што адекватније припреме за израду докторске дисертације; развијање и проширивање способности коришћења методологије проучавања књижевности; примјењивање знања и усвојеног појмовног апарата; стицање знања и вјештина из различитих области научноистраживачког рада; развијање истраживачких и научних компетенција, теоријске и практичне обраде грађе. Критичко преиспитивање научно-теоријских ставова о књижевнотеоријским и књижевноисторијским проблемима; развијање самосталних научних потенцијала.		
Исход предмета Оспособљеност за примјену стеченог теоријског и аналитичког знања из науке о књижевности; развој способности примјене књижевнотеоријске и књижевноисторијске методологије.		
Садржај предмета Током докторских студија, студент учествује у сљедећим научноистраживачким активностима: изводи наставу вјешби и семинаре са студентима, ради у оквиру научноистраживачког пројекта, учествује на семинарима, научним скуповима, објављује научне радове, ради са ментором. Ови облици научноистраживачког рада представљају предрадње на изради докторске дисертације. Студент бира сљедеће активности и стиче по 6 ЕЦТС бодова семестрално који улазе у укупан број кредита предвиђених за докторску дисертацију: а) учешћем на семинарима након трећег, четвртог и петог семестра на којима би докторанти, пред наставницима и свим полазницима докторских студија из језика/књижевности, реферисали о проблемима везаним за одређену фазу њиховог истраживања у оквиру рада на докторској дисертацији. За презентацију свога рада, докторанти добијају 4 ЕЦТС. Максималан број кредита освојених на семинарима је 12 ЕЦТС (3x4 ЕЦТС). б) радом у научноистраживачком пројекту - 8 ЕЦТС по школској години; в) учешћем на научном скупу (лингвистичком, књижевном, филолошком) с рефератом - 4 ЕЦТС; г) учешћем на научном скупу без реферата, уз писмени приказ скупа - 2 ЕЦТС д) објављивањем књижевнонаучног прилога, и то: 1) научног рада – 4 ЕЦТС; 2) приказа или стручног рада - 2 ЕЦТС. 3. На крају трећег, четвртог и петог семестра, докторанти су обавезни да ментору поднесу извјештај (десет страна) о својим семестралним истраживањима, прије свега оним у оквирима рада на дисертацији. Извјештај докторанта оцјењује ментор и заједно са својим запажањима (двје до три стране) подноси Колегијуму за докторске студије. Сваки позитивно оцијењен Извјештај доноси по 3 ЕЦТС. Максималан број кредита освојених на овај начин је 9 ЕЦТС (3x3 ЕЦТС).		
Литература		
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	Практична настава:
Методе извођења наставе Индивидуални научноистраживачки рад студената, консултације.		
Оцјена знања (максимални број поена 100)		

ДРУГА ГОДИНА

Трећи семестар

Студијски програм /студијски програми:	Докторске студије из филологије (књижевност)
Врста и ниво студија:	Докторске студије (трећи ниво)
Назив предмета:	Иновативне методе у настави књижевности

Стари назив предмета:	-			
Семестар:	трећи			
Наставници (Презиме, средње слово, име):	Др Бранка Брчкало			
Сарадник (Презиме, средње слово, име):				
Статус предмета:	изборни			
Тип предмета:				
Број ЕСПБ:	6			
Услов:	-			
Циљ предмета	Овладавање интерпретативно-аналитичким поступцима у обради књижевних дјела, развијање креативности, аналитичке компетенције и слободне иницијативе. Коришћење интертекстуалних, мултидисциплинарних и мултимедијалних могућности у настави.			
Исход предмета	Докторант посједује знања о најзначајнијим иновативним методама у настави књижевности и могућностима њихове примјене.			
Садржај предмета Теоријска настава	Увод: Методологија наставе књижевности. Обавјештајне (комуникационе), опште (логичке) и стручне (специјалне) методе. Сазнајни токови у настави књижевности - запажање, закључивање, доказивање, вредновање, елиминисање, класификовање, уживљавање, пројектовање, предвиђање. Методе у настави књижевности. Књижевнонаучне методе - психолошка, социолошка, лингвостилистичка, структуралистичка, феноменолошка, семиотска, рецепционистичка. Принцип методске адекватности. Стваралачки и проблемски приступ књижевности. Асоцијативна метода. Метода екскурзије.			
Садржај предмета Практична настава: <i>Вјежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>				
Литература	Баранов, М. Т., <i>Методика преподавања руског јазика</i> , Москва: Просвешћение, 1990.; Смиљковић, С., Милинковић, М., <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i> , Врање: Учитељски факултет, Ужице: Учитељски факултет, 2010; Николић, М., <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i> , Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1999.			
Методе извођења наставе	Вербално-текстуална (Усмено излагање, разговор, рад на тексту)			
Број часова активне наставе				
Предавања:	Вјежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови
20	40	Консултације, испити		
Оцена знања (максимални број поена 100)			Поена	
Предиспитне обавезе	активност у току предавања	20		
	практична настава			
	колоквијум-и			
	семинар-и	40		
Завршни испит	писмени испит	40		
	усмени испит			

Студијски програм /студијски програми:	Докторске студије из филологије (књижевност)
Врста и ниво студија:	Докторске студије (трећи ниво)
Назив предмета:	Авангардна књижевност
Стари назив предмета:	-
Семестар:	Трећи
Наставници (Презиме, средње слово, име):	Др Ивица Петровић
Сарадник (Презиме, средње слово, име):	
Статус предмета:	Изборни
Тип предмета:	
Број ЕСПБ:	6
Услов:	-
Циљ предмета	Циљ је упознавање са европским авангардним покретима и групама током 20. вијека, попут футуризма, дадаизма, зенитизма, надреализма, припадника конкретне поезије, проналазача хепенинга и представника студентске шездесетоосмашке књижевности. У том склопу подробније ће се испитати типолошка својства авангардног књижевног дјела и интерпретирати најистакнутија остварења европске и домаће литературе.
Исход предмета	Усвајање карактеристичних особина авангардног књижевног дјела и могућност њихове примјене у конкретном раду са књижевним текстом.
Садржај предмета Теоријска настава	Смисао и значај методологија. Култура и техника писања стручних и научних радова. Стручни и научни радови: појам, врсте, композиција, методологија израде. Извори стручно-научних информација: штампани, електронски и др. Језик науке. Граматичка и правописна коректност језика. Научни стил писања – начин обликовања садржаја и смисла текста. Композиција текста. План рада. Лектура и коректура текста. Компјутерски слог. Оцјена рукописа стручних и научних радова и писање рецензија. Однос према ауторима коришћених извора. Научна етика. Цитирање, парафразирање, компилација и плагијат. Позиви на литературу (изворе). Појам и врсте фуснота. Библиографски подаци и библиографија. Публиковање стручних и научних радова.
Садржај предмета Практична настава: <i>Вјежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>	Полази се од одређивања основних појмова, а то је сама ријеч „авангарда“, затим макропојмови историјске авангарде и неоавангарде у умјетности и књижевности прве и друге половине 20. вијека. Утврђују се особине авангардног типа дјела насупрот реалистичком типу, при чему се као суштински поступак авангарде своди на формулу: умјетност = реалност. Тај поступак се зове монтажа. Монтирају се, а понекад се то назива и цитирањем, фрагменти реалности и страни неумјетнички дијелови у фикцију. Тиме авангардно дјело, по Бењаминовом и Блоховом тумачењу, губи своју ауру и бива лишено свог ауторског субјекта, тј. постаје антиумјетност. Поред ове двојице теоретичара из 30-их година, користиће се у изучавању авангардне књижевности и Биргерова „Теорија авангарде“ из 1974, Штанцелова теорија приповиједања (1985) и Пфистерова теорија драме (1977), Хајсенбителови и Монови радови о конкретној поезији, као и студија Раде Станаревић из 1998. године „Монтажа авангарда књижевност“. Као типични жанровски представници авангардне књижевности узимају се у разматрање и упоређују Бретонов роман „Нађа“, Ристићев роман „Без мере“ и Деблиново епско дјело „Берлин Александерплатз“, визуелна и фонетска поезија Гијома Аполинера, Курта Швитерса и Љубомира Мицића (историјска авангарда), и (политички) позоришни комади Петера Вајса „Мара/Сад“ и Слободана Шнајдера „Хрватски Фауст“ (неоавангарда).
Литература	<ol style="list-style-type: none"> 1. Benjamin, Valter: Eseji, Beograd 1974. 2. Bloch, Ernst: Erbschaft dieser Zeit, Frankfurt/M 1962. 3. Breton, Andre: Tri manifesta nadrealizma, Kruševac, 1979. 4. Bürger, Peter: Theorie der Avantgarde, Frankfurt/M 1974. 5. Döblin, Alfred: Aufsätze zur Literatur, Olten und Freiburg 1963. 6. Pojmovnik ruske avangarde. Uredili A. Flaker i D. Ugrešić, Zagreb, 1984-1990.

7. Stanarević, Rada: Montaža avangarda književnost, Beograd, 1998.				
Методe извођења наставe		Вербално-текстуална (Усмено излагање, разговор, рад на тексту)		
Број часова активне наставe				
Предавања:	Вјежбе:	Други облици наставe:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови
20	40	Консултације, испити		
Оцена знања (максимални број поена 100)			Поена	
Предиспитне обавезе	активност у току предавања		20	
	практична настава			
	колоквијум-и			
	семинар-и		40	
Завршни испит	писмени испит		40	
	Усмени испит			

Студијски програм /студијски програми:	Докторске академске студије српског језика и књижевности
Врста и ниво студија:	Докторске академске студије (трећи ниво)
Назив предмета:	Наратологија
Стари назив предмета:	/
Семестар:	трећи
Наставници (Презиме, средње слово, име):	Др Сања Мацура
Сарадник (Презиме, средње слово, име):	
Статус предмета:	Изборни
Тип предмета:	
Број ЕСПБ:	6
Услов:	/
Циљ предмета	СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О РАЗЛИЧИТИМ ВИДОВИМА ГРАНИЦА НАРАТИВА И УСВАЈАЊЕ ОСНОВНИХ НАРАТОЛОШКИХ ПОЈМОВА КОЈИ СЕ ТИЧУ ГРАНИЧНИХ АСПЕКТА НАРАТИВА.
Исход предмета	
Садржај предмета Теоријска настава	1. Наратив у животу и у књижевности; 2. Границе наратива: 2.1. Паратекст: перитекст (наслов, поднаслов, предговор, поговор, фусноте, мото); 2.2. Приповиједање и дијегеза: ненаративни модуси репрезентације (опис, коментар); 2.3. Виртуелни наратив (итерације и негације); 2.4. Уметнути ненаративни текстови (жанровска преплитања); 2.5. Оквири наратива: семиотичко и композиционо-морфолошко тумачење оквира (типови почетка и завршетка/краја, оквирне приче и наративни нивои (хијерархија и промјена наративних нивоа - металепа).
Садржај предмета Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад	Семинарски радови

Литература		Мике Бал, <i>Наратологија</i> , Београд, 2000, Душан Иванић, Драгана Вукићевић, <i>Ка поетици српског реализма</i> , Београд, 2007, Х. Портер Абот, <i>Увод у теорију прозе</i> , Београд, 2009, Снежана Милосављевић Милић, <i>Прича и тумачење</i> , Београд, 2008, Снежана Милосављевић Милић, <i>Оквирни облици у српском реалистичком роману</i> , Београд, 2001.		
Методe извођења наставe		Вербално-текстуална (Усмено излагање, разговор, рад на тексту)		
Број часова активне наставe				
Предавања:	Вјежбе:	Други облици наставe:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови
30		Консултације, испити	30	
Оцјена знања (максимални број поен а 100)			посна	
Предиспитне обавезе		активност у току предавања	20	
		практична настава		
		колоквијум-и		
		семинар-и	40	
Завршни испит		писмени испит	40	
		усмени испит		

Студијски програм : Докторске студије из књижевности		
Назив предмета: Женско писмо		
Наставник: Др Марија Летић, Др Божица Јовић		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 6		
Услов:		
Циљ предмета: Упознавање са најзначајнијим теоријама родних основа књижевности и њихова примјена у читању изабраних дјела свјетске књижевности и писању о њима.		
Исход предмета Упознавање студента са савременим књижевним дискурсима и оспособљеност за израду докторског рада и друге облике бављења књижевношћу која припада овом курсу.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Критеријуми «женског писма». Погледи на женско писмо. Значај аспекта рода у књижевности са посебним освртом на писање жена писаца. Најзначајнији представници женског писма. Критика о женском писму. <i>Практична настава</i>		
Литература Тери Иглтон, <i>Књижевна теорија</i> , Либер, Загреб, 1987; Фредерик Џејмсон, <i>Политичко несвесно</i> , Рад, Београд, 1984; Дојчинович-Нешић Биљана, <i>Гинокритика: Род и проучавање књижевности</i> , Књижевно друштво Свети Сава, Београд, 1993; Toni Morrison, <i>Playing in the Dark: Whiteness and the Literary Imagination</i> , Vintage Books, 1993, и друга.		
Број часова активне наставe	Теоријска настава: 20	Практична настава: 40
Методe извођења наставe Предавања, семинари.		

Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања:	20	писмени испит:	40
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и	40		
Начини провјере знања могу бити различити; наведено у табели јесу само неке опције (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.			

Студијски програм : Докторске студије из књижевности		
Назив предмета: Критика и књижевност		
Наставник: Др Војо Ковачевић		
Статус предмета: изборни		
Број ECTS: 6		
Услов: Положени сви испити са прве године докторских студија из књижевности		
Циљ предмета Упознавање са начелима и мерилима главних токова књижевне критике током 19. и 20. вијека и њеним прекретним тачкама, које су значајно утицале на стилске и поетичке трансформације књижевности. Упућивање у шири културни и идеолошки контекст ових «промјена књижевне политике».		
Исход предмета Способност интерпретирања критичких начела и поступака, њихових културних и идеолошких импликација.		
Садржај предмета Преглед и критички приказ савремене европске, српске и англосаксонске критике. Преглед значајних књижевнокритичких текстова/опуса и разматрање поетичких теорија/полемика које су битно утицале на промјену књижевне свијести и токова књижевног стварања. Практична примјена књижевно-критичког апарата на одређеним савременим књижевним дјелима. Писање приказа и критике.		
Литература: 1. Frye, Northgor, Анатомија критике: четири есеја, Нови Сад: Орфеус, Београ: Нолит, 2007. 2. Барт, Ролан, Књижевност, митологија, семиологија Београд: Нолит, 1979. 3. Живковић, Драгиша, Почети српске књижевне критике, Београд: Рад, 1957. 4. Новаковић, Стојан: Стојан Новаковић и "филолошка критика": изабрани критички радови Стојана Новаковића ...[и др.], Нови Сад: Матица српска, Београд: Институт за књижевност и уметност, 1975. 5. Протић, Предраг, Светозар Марковић и реални правац у књижевности: изабрани критички радови Светозара Марковића, Нови Сад: Матица српска, Београд: Институт за књижевност и уметност, 1987. 6. Протић, Предраг, Лаза Костић и критика у доба националног романтизма: изабрани критички радови Лазе Костића, Нови Сад: Матица српска, Београд: Институт за књижевност и уметност, 1987. Христић, Јован, <i>Нова критика</i> , Просвета, Београд, 1973.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 20	Практична настава: 40
Методe извођења наставе Предавања, семинар, вјежбе		

Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	Писмени испит	40
практична настава	/	усмени испит	/
реферат/корeферат	/	
Семинарски рад	40		

Студијски програм: Докторске студије из књижевности			
Назив предмета: Интермедијални облици фантастике			
Наставник: Др Бошко Сувајџић			
Статус предмета: изборни			
Број ECTS: 6			
Услов: Положени сви испити са прве године докторских студија из књижевности.			
Циљ предмета: Да студент сагледа жанровску природу књижевних и филмских дјела у области фантастичног, и њихову умјетничку и цивилизацијску вриједност.			
Исход предмета: Разумијевање жанровских закона и прећутних наративних уговора, и начина како они одређују форму и садржину, тематику, вриједност и рецепцију дјела, у области фантастичног.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Предавања. Три жанра фантастичног: први, научна фантастика, њени поджанрови, и њен пресудни ослонац на науку; други, фантазија, са својим поджанровима (религијска фантазија, бајка, итд.); и, трећи жанр, хорор. Жанрови у књижевности реалног, и њихово ограничење на прошлост и садашњост и на консензусну реалност за коју је “познато да је познато”. Наративни уговори и наративне стратегије. Хоризонт очекивања. Архетипови, аутентичност, манипулативност. Утопија као посебна тематска област. Цивилизацијска улога фантастичног: замишљање бољег као основ сваког прогреса. Суочење нашег јаства са појавом фантастичне или будуће другости. Аксиологија и врхунски вриједносни домаћаји фантастичног и реалистичног. Будућност жанрова, и њихових гледалаца и читалаца. <i>Практична настава:</i> анализа и хипотетична прерада одломака текстова и филмова.			
Литература: Јовић, Бојан, <i>Рађање жанра: почеци српске научнофантастичне књижевности</i> . Београд, Институт за књижевност, 2006. Живковић, Зоран, <i>Савременици будућности. Приче и творци научне фантастике</i> (дисертација, са додатком 10 прича) Београд, “Народна књига”, 1983. Жан Сервије, <i>Историја утопије</i> , превела Вера Павловић, Београд, “Клио”, 2005. Рафаела Моан, <i>Филмски жанрови</i> , превео Александар-Луј Тодоровић, Београд, “Клио”, 2006. James, Edward, and Farah Mendlesohn, editors, <i>The Cambridge Companion to Science Fiction</i> , Cambridge University Press, 2003. Science Fiction Studies, on the Internet.			
Број часова активне наставе:	Теоријска настава: 20	Практична настава: 40	
Методе извођења наставе: Предавања, семинар, вјежбе			
Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе:		Завршни испит:	
активност у току предавања:	20	писмени испит	40
Семинар	40	усмени испит	

Студијски програм: Докторске студије из филологије (књижевност)			
Назив предмета: Семинар из научноистраживачког рада (Припрема за израду докторске дисертације из књижевности)			
Наставник:			
Статус предмета: обавезан			
Број ECTS: 6			
Услов: -			

Циљ предмета		
Примјењивање стеченог теоријског и аналитичког знања из науке о књижевности, у циљу што адекватније припреме за израду докторске дисертације; развијање и проширивање способности коришћења методологије проучавања књижевности; примјењивање знања и усвојеног појмовног апарата; стицање знања и вјештина из различитих области научноистраживачког рада; развијање истраживачких и научних компетенција, теоријске и практичне обраде грађе. Критичко преиспитивање научно-теоријских ставова о књижевнотеоријским и књижевнотестијским проблемима; развијање самосталних научних потенцијала.		
Исход предмета		
Оспособљеност за примјену стеченог теоријског и аналитичког знања из науке о књижевности; развој способности примјене књижевнотеоријске и књижевнотестијске методологије.		
Садржај предмета		
Током докторских студија, студент учествује у сљедећим научноистраживачким активностима: изводи наставу вјежби и семинаре са студентима, ради у оквиру научноистраживачког пројекта, учествује на семинарима, научним скуповима, објављује научне радове, ради са ментором. Ови облици научноистраживачког рада представљају предрадње на изради докторске дисертације.		
Студент бира сљедеће активности и стиче по 6 ЕЦТС бодова семестрално, који улазе у укупан број кредита предвиђених за докторску дисертацију:		
а) учешћем на семинарима након трећег, четвртог и петог семестра на којима би докторанти, пред наставницима и свим полазницима докторских студија из језика/књижевности, реферисали о проблемима везаним за одређену фазу њиховог истраживања у оквиру рада на докторској дисертацији. За презентацију свога рада, докторанти добијају 4 ЕЦТС. Максималан број кредита освојених на семинарима је 12 ЕЦТС (3x4 ЕЦТС).		
б) радом у научноистраживачком пројекту - 8 ЕЦТС по школској години;		
в) учешћем на научном скупу (лингвистичком, књижевном, филолошком) с рефератом - 4 ЕЦТС;		
г) учешћем на научном скупу без реферата, уз писмени приказ скупа - 2 ЕЦТС		
д) објављивањем књижевнонаучног прилога, и то: 1) научног рада – 4 ЕЦТС; 2) приказа или стручног рада - 2 ЕЦТС		
3. На крају трећег, четвртог и петог семестра, докторанти су обавезни да ментору поднесу извјештај (десет страна) о својим семестралним истраживањима, прије свега оним у оквирима рада на дисертацији. Извјештај докторанта оцјењује ментор и заједно са својим запажањима (двје до три стране) подноси Колегијуму за докторске студије. Сваки позитивно оцијењен Извјештај доноси по 3 ЕЦТС. Максималан број кредита освојених на овај начин је 9 ЕЦТС (3x3 ЕЦТС).		
Литература		
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	Практична настава:
Методе извођења наставе		
Индивидуални научноистраживачки рад студената, консултације.		
Оцјена знања (максимални број поена 100)		

Четврти семестар

Студијски програм /студијски програми:	Докторске студије из филологије (књижевност)
Врста и ниво студија:	Докторске студије (трећи ниво)
Назив предмета:	Идеологија, језик, књижевност
Стари назив предмета:	-
Семестар:	Четврти
Наставници (Презиме, средње слово, име):	Др Драган Бошковић
Сарадник (Презиме, средње слово,	

име):				
Статус предмета:	Обавезан			
Тип предмета:				
Број ЕСПБ:	6			
Услов:	-			
Циљ предмета	Оспособљавање за уочавање и анализирање различитих идеолошких комплекса инкорпорираних у текст, посебно у вези са односом језика, књижевности и идеологија. Оспособљавање за уочавање <i>различитих</i> домена идеолошког у тексту. Језик и књижевност као идеологеме.			
Исход предмета	Усвајање појмовног апарата савремених теорија и овладавање могућностима њихових примјена на језик и књижевност. Оспособљеност за разликовање различитих приступа у тумачењу лингвистичких феномена и књижевних дјела. Препознавање филозофских, психолошких, историјских, социолошких и родних аспеката у тумачењу језика и књижевности. Способност за интерпретирање идеолошког слоја језика и књижевности, отворених и скривених идеолошких значења. Препознавање идеја, идеологема, идеолошких аспеката текста.			
Садржај предмета Теоријска настава	Језик, књижевност и идеологије. Идеја језика и идеја књижевности, идеје у језику и књижевности. Језик као посредник идеолошких аспеката књижевних дјела. Књижевне идеје/идеологије као општехуманистичке идеологије. Језик и књижевност у контексту идеологија једне епохе. Књижевност и језик на супрот политичким идеологијама. Књижевност и језик у сагласју са политичким/идеолошким контекстом. Педагошка функција језика и литературе.			
Садржај предмета Практична настава: <i>Вјежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>				
Литература	Михаил Бахтин, <i>Марксизам и филозофија језика</i> , 1985. Михаил Бахтин, <i>О роману</i> , 1989. Фредерик Џејмсон, <i>Текстуално несвесно</i> , 1984. Линда Хачион, <i>Поетика постмодернизма</i> , 1996. Dorit Kop, "Optika i moć u romanu", <i>Reč</i> , 1997/31, 65-71. Ж. Ф. Лиотар, <i>Постмодерна протумачена дјеца</i> , 1992. Т. Иглтон, <i>Илузије постмодернизма</i> , 1996. Мишел Фуко, <i>Надзирати и кажњавати</i> , 1998.			
Методe извођења наставе	Вербално-текстуална (Усмено излагање, разговор, рад на тексту)			
Број часова активне наставе				
Предавања:	Вјежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови
20	40	Консултације, испити		
Оцена знања (максимални број поена 100)			поена	
Предиспитне обавезе	активност у току предавања		20	
	практична настава			
	колоквијум-и			
	семинар-и		40	
Завршни испит	писмени испит		40	

Студијски програм : Докторске студије из књижевности			
Назив предмета: Усмено у писаном			
Наставник: Др Саша Кнежевић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕCTS: 6			
Услов: Положени сви испити са прве године докторских студија из књижевности			
Циљ предмета Стицање основних појмова о међурелацији усмене и писане књижевности. Упознавање студената са могућим везама и корелацијама усмене и писане књижевности.			
Исход предмета Стицање основних појмова о усменој књижевности као палимпсесту за писану традицију и читање писане књижевности као живуће традиције настале на усменом подтексту.			
Садржај предмета Усмена и писана књижевност. Усмена књижевност као духовност. Усмена и народна књижевност. Усмена и народска књижевност. Усмена и средњовјековна традиција. Усмена књижевност у старој српској књижевности. Стара српска књижевност у усменој традицији. Усмена књижевност у литератури 18. вијека. Усмена књижевност и српски романтизам. Фолклорна фантастика српске реалистичке приповијетке. Трагови усмености у поезији српске модерне. Усмена књижевност у дјелу Иве Андрића. Савремена српска драма и усмени контекст. Транспозиција косовског мита у савременој српској поезији.			
Литература: Т. Њубелић, <i>Два вида књижевног стваралаштва: усмена народна и писана књижевност: (неколико потврда из свјетске и анационалних књижевности)</i> , Београд, 1977. Љ. Зуковић, <i>У народном духу</i> , Универзал, Тузла, 1989. В. Ђурић, <i>Косовски бој у српској књижевности</i> , СКЗ, Београд, 1990. С Кољевић, <i>Вјечна зубља - одјеци усмене у писаној књижевности</i> , ЗЗУНС, Београд, 2005. Љ. Пешикан-Љуштановић, <i>Усмено у писаном</i> , Београдска књига, Београд, 2009.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 20	Практична настава: 40	
Методе извођења наставе Предавања, семинар, вјежбе			
Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	/
практична настава	/	усмени испит	40
реферат/корепферат	/	
Семинарски рад	40		

Студијски програм : Докторске студије из књижевности			
Назив предмета: Књижевност и културна дипломатија			
Наставник: Др Саша Кнежевић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета Унапређење схватања интеракције књижевности, културе и политике и сагледавање проблема вредновања књижевности у историјском и културолошком контексту. Јасније препознавање прожимања књижевног рада и културе и боље разумијевање односа културног наслеђа и књижевног стварања, као и улоге књижевности у дијалогу различитих култура.			

Исход предмета Уочавање повезаности и културне динамике и стваралаштва, посебно књижевног, и детаљно разумијевање односа личне, друштвене слободе и стваралачког рада. Дубље разумијевање прожимања националне традиције и глобалних животних стилова са књижевним стваралаштвом.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предавања кроз анализу класичних и савремених дјела теорије и књижевности, као и кроз културну историју Европе од антике до доба просвећености, и упознавање са културолошким и политичким контекстом интелектуалног јавног ангажмана, као и односом етичко – политичке сфере и књижевног стваралаштва. Посебна пажња се посвећује смислу и улози књижевног рада у оквиру концепата дијалога култура и судара цивилизација. <i>Практична настава</i>			
Литература Милош Ђурић, <i>Културна историја и други списи</i> , Завод за уџбенике, 1996. Марвин Пери, <i>Интелектуална историја Европе</i> , Клио, Београд, 2000. Ноам Чомски, <i>Нови милитаристички хуманизам</i> , Београд, 2000. Самјуел Хантингтон, <i>Сукоб цивилизација и преобликовање светског поретка</i> , Цид, Подгорица 2000..ж			
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	Практична настава:	
Методе извођења наставе: Предавања, документарни филмови, гостујући предавачи.			
Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	
практична настава		усмени испит	40
колоквијум-и		
семинар-и	40		

Студијски програм : Докторске студије из књижевности
Назив предмета: Приповиједни аспекти историје
Наставник: Др Горан Максимовић; Др Часлав Николић
Статус предмета: изборни
Број ECTS: 6
Услов: Положени сви испити са прве године докторских студија из књижевности
Циљ предмета Овладавање проблемом дискурса романа и дискурса историје. Продубљивање разумијевања модернистичког и постмодернистичког романа, и упознавање са њиховим односом према историји и истоикографији. Упознавање са наративистичким теоријама историје, наративним и фикционим аспектима историјских текстова, и историјским потенцијалима романа.
Исход предмета Усвајање савремене наратолошке терминологије. Способност за тумачење наративних аспеката историје, и историјских аспеката романа. Оспособљеност за разликовање фикционих аспеката историјских текстова, историјских потенцијали романа, и за препознавање граница између историографије и фикције. Разумијевање да су „снови“, „жеље“, мотиви, симболи, заплет, расплет, ликови, на посебан начин конструисани у историјском и фикционом тексту.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дискурс романа и дискурс историје. Наратолошки потенцијали исторографије и фикције. Однос српског модернистичког и постмодернистичког романа према историји. Постструктуралистичка схватања историје и фикције. Наративистичке теорије историје, наративни и фикциони аспекти историјских текстова, историјски потенцијали романа. Брисање и чување граница између историографије и фикције. Метанарације. Историја и прича. Стратегије фикционог отпора: иронија, пародија, интертекстуалност, метатекстуалност. Роман и (научно) знање. <i>Практична настава</i> Тумачење једног историјског романа по избору
Литература П. Рикер, <i>Време и прича</i> , I, 1992. П. Вејн, <i>Да ли су Грци веровали у своје митове?</i> , 1997. White, Hayden, <i>Metahistory: The Historical Imagination in Nineteenth-Century Europe</i> , The Johns Hopkins University Press, Baltimor and London, 1973.

Ж. Ф. Лиотар, „Посланица о универзалној историји“, у: <i>Постмодерна протумачена дјеца</i> , 38-57.			
Л. Хачион, „Историзовање постмодерног: проблематизовање историје“, у: <i>Поетика постмодернизма</i> , 154-177.			
Т. Иглтон, „Историје“, у: <i>Илузије постмодернизма</i> , 64-94.			
Брајен МекХејл, "Постмодерна проза", <i>Реч</i> , 1996/28, 105-119.			
З. Бећановић-Николић, <i>Херменеутика и поетика</i> , 1998			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 20	Практична настава: 40	
Методe извођења наставе Предавања, семинар, вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	40
практична настава		усмени испит	/
реферат/корепферат		
Семинарски рад	40		

Студијски програм: Докторске студије из књижевности			
Назив предмета: Ангажована умјетност на размеђу вијекова			
Наставник: Др Лука Кеџман			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: уписан четврти семестар студија			
Циљ предмета: Да се традиционално поимање ангажоване умјетности упореди са најновијим облицима активизма којима прибјегавају умјетници широм свијета. У остваривању таквог циља нужно ће се теоријски диференцирати разне стратегије које писци користе да би се, како дјелима тако и другим облицима дјеловања, укључили у борбу за хуманији и праведнији свијет.			
Исход предмета: Оспособљеност студената за активније и одговорније учешће у културној политици земље. У поплави комерцијализоване забаве постоји све већи притисак да се умјетношћу зове само оно што је тржишно исплативо. Радећи на овом курсу, студенти ће моћи упознати са отпором који умјетници широм свијета пружају оваквим тенденцијама, и да упореде аргументе које они износе у својим "апологијама умјетности" са политичким аргументима заговорника глобализације и новог свјетског поретка. Како умјетнички ставови ове врсте нису лако доступни широј јавности, исход овог курса могли би да буду научни радови и докторске дисертације које поменути недостатак коригују и обогаћују наше разумијевање најновијих кретања у култури.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i> "Разни гласови" којима су ангажовани умјетници данас приморани да говоре да би свима, а не само привилегованим корисницима културних понуда, приближили своје ставове. Збирке есеја везаних за тему курса. У поплави комерцијализоване забаве, постоји све већи притисак да се умјетношћу зове само оно што је тржишно исплативо.			
<i>Практична настава</i>			
Литература Др Љиљана Богоева-Седлар, <i>О промени, културолошки есеји 1992-2002</i> , Просвета, Филозофски факултет, Ниш, 2003.; Харолд Пинтер, <i>Разни гласови</i> , Светови, Нови Сад, 2003, Аугусто Боал, <i>Позориште потлачених</i> , Просвета, Ниш, 2004; Мајкл Паренти, <i>Убити нацију</i> , друго издање, Медијаграф, Београд, 2003. Аутобиографски, дневнички, критички записи самих аутора.			
Број часова активне наставе:	Теоријска настава:	Практична настава:	
Методe извођења наставе			
Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени	40

практична настава		
колоквијум-и		усмени	
семинар-и	40		

Студијски програм : Докторске студије из књижевности			
Назив предмета: Митски обрасци у књижевности, умјетности и култури			
Наставник: Др Бошко Сувајџић			
Статус предмета: изборни			
Број ECTS: 6			
Услов: уписан четврти семестар докторских студија			
Циљ предмета СТИЦАЊЕ основних појмова о структури мита и митског мишљења у књижевности и умјетности. Развијање и разумијевање могућих односа мита и књижевности кроз практичне примјере мита и сликарства, мита и стваралаштва. Валоризација научно-теоријских ставова о миту у књижевности.			
Исход предмета Развијање и примјењивање аналитичко/синтетичког препознавања митских и архетипских образаца, и њихог симболичког статуса. Препознавање митских образаца у умјетности. Разумијевање специфичног прожимања психологије, културе, књижевности. Развијање свијести о транскултурном и трансхуманом идентитету митова.			
Садржај предмета Појам мита и митског мишљења. Појам архетипа. Теорије архетипа. Статус античке митологије у књижевности и умјетности. Симболички кодови незамјенљиви у конституисању књижевног/умјетничког текста. Трансформације митских образаца и промјене њихове семантике. Општи, модерни, постмодерни архетипови. Психоаналитичарско, филозофско и књижевнотеоријско схватање мита у књижевности. Утицај митског мишљења у књижевности Запада.			
Литература: Нортроп Фрај, <i>Анатомија критике</i> , 1980. Е. М. Мелетински, <i>Поетика мита</i> , 1981. Клод Леви-Строс, <i>Митологије</i> , 1962-1971. Б. Малиновски, <i>Магија, наука, религија</i> , 1971. Нортроп Фрај, <i>Мит и структура</i> , 1991. М. Елијаде, <i>Мит, традиција, савременост</i> , 1982. Дитрих Верн, <i>Проблем мита у европском симболизму</i> , 1985. М. Шуваковић, <i>Појмовник модерне и постмодерне уметности и теорије после 1950</i> , 1999. Слободан Лазаревић, <i>Преиначење митског обрасца</i> , 2001.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 20	Практична настава: 40	
Методе извођења наставе Предавања, семинар, вјежбе			
Оцјена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	40
практична настава		усмени испит	
реферат/коререферат		
Семинарски рад	40		

Студијски програм : Докторске студије из филологије (књижевност)			
Назив предмета: Семинар из научноистраживачког рада (Припрема за израду докторске дисертације из књижевности)			
Наставник:			
Статус предмета: Обавезан			
Број ECTS: 6			
Услов: -			
Циљ предмета Примјењивање стеченог теоријског и аналитичког знања из науке о књижевности, у циљу што адекватније			

<p>припреме за изradу докторске дисертације; развијање и проширивање способности коришћења методологије проучавања књижевности; примјењивање знања и усвојеног појмовног апарата; стицање знања и вјештина из различитих области научноистраживачког рада; развијање истраживачких и научних компетенција, теоријске и практичне обраде грађе. Критичко преиспитивање научно-теоријских ставова о књижевнотеоријским и књижевноисторијским проблемима; развијање самосталних научних потенцијала.</p>		
<p>Исход предмета Оспособљеност за примјену стеченог теоријског и аналитичког знања из науке о књижевности; развој способности примјене књижевнотеоријске и књижевноисторијске методологије.</p>		
<p>Садржај предмета Током докторских студија, студент учествује у сљедећим научноистраживачким активностима: изводи наставу вјежби и семинаре са студентима, ради у оквиру научноистраживачког пројекта, учествује на семинарима, научним скуповима, објављује научне радове, ради са ментором. Ови облици научноистраживачког рада представљају предрадње на изradi докторске дисертације. Студент бира сљедеће активности и стиче по 6 ЕЦТС бодова семестрално који улазе у укупан број кредита предвиђених за докторску дисертацију: а) учешћем на семинарима након трећег, четвртог и петог семестра на којима би докторанти, пред наставницима и свим полазницима докторских студија из језика/књижевности, реферисали о проблемима везаним за одређену фазу њиховог истраживања у оквиру рада на докторској дисертацији. За презентацију свога рада, докторанти добијају 4 ЕЦТС. Максималан број кредита освојених на семинарима је 12 ЕЦТС (3x4 ЕЦТС). б) радом у научноистраживачком пројекту - 8 ЕЦТС по школској години; в) учешћем на научном скупу (лингвистичком, књижевном, филолошком) с рефератом - 4 ЕЦТС; г) учешћем на научном скупу без реферата, уз писмени приказ скупа - 2 ЕЦТС д) објављивањем књижевнонаучног прилога, и то: 1) научног рада – 4 ЕЦТС; 2) приказа или стручног рада - 2 ЕЦТС 3. На крају трећег, четвртог и петог семестра, докторанти су обавезни да ментору поднесу извјештај (десет страна) о својим семестралним истраживањима, прије свега оним у оквирима рада на дисертацији. Извјештај докторанта оцјењује ментор и заједно са својим запажањима (двје до три стране) подноси Колегијуму за докторске студије. Сваки позитивно оцијењен Извјештај доноси по 3 ЕЦТС. Максималан број кредита освојених на овај начин је 9 ЕЦТС (3x3 ЕЦТС)</p>		
<p>Литература</p>		
<p>Број часова активне наставе</p>	<p>Теоријска настава:</p>	<p>Практична настава:</p>
<p>Методe извођења наставе Индивидуални научноистраживачки рад студената, консултације.</p>		
<p>Оцјена знања (максимални број поена 100)</p>		

ТРЕЋА ГОДИНА

Пети и шести семестар

<p>Студијски програм: Докторске студије из филологије (језик)</p>
<p>Назив предмета: Научноистраживачки рад (Израда докторске дисертације из књижевности)</p>
<p>Наставник:</p>
<p>Статус предмета:</p>
<p>Број ECTS: 60</p>
<p>Услов: Испуњене све обавезе из претходна четири семестра</p>
<p>Циљ предмета Проширивање и примјењивање стеченог теоријског и аналитичког знања из науке о књижевности, у циљу што адекватније израде докторске дисертације; развијање и проширивање познавања методологија проучавања метајезика и теорија карактеристичних за област истраживања коју, с обзиром на докторску дисертацију, студент бира; примјењивање усвојеног појмовног апарата, знања и вјештина из различитих области научноистраживачког рада; практична примјена истраживачких и научних компетенција, теоријске и практичне обраде грађе; критичко</p>

<p>преиспитивање научно-теоријских ставова о књижевнотеоријским и књижевноисторијским проблемима; упућивање на релевантну литературу, указивање на могуће правце развоја истраживања, отварање релевантних научних проблема и њихова анализа; развијање самосталних научних потенцијала.</p>		
<p>Исход предмета Оспособљеност за примјену стеченог теоријског и аналитичког знања науке о књижевности; оспособљеност за коришћење књижевнотеоријске и књижевноисторијске методологије; самостално научно, теоријско и критичко бављење струком и науком; формулисање теме докторске дисертације, њене концепције, разрада њених појединих дијелова и израда пројекта докторске дисертације (образложење теме, циљ и предмет дисертације, основне хипотезе, план рада, методе рада, селективна радна литература).</p>		
<p>Садржај предмета Истраживачки рад састоји се у одређивању области којом ће се студент бавити. Дефинисање проблемских аспеката истраживања, грађе и одређене научне методологије. Формулисање теме, конципирање рада. Креирање плана рада, предмета и циљева истраживања, основних хипотеза. Самостално прикупљање грађе и истраживање примарне и секундарне литературе. Конципирање пројекта докторске дисертације (100 страна).</p>		
<hr/>		
Број часова активне наставе 0	Студијско истраживање 70	Рад са ментором 20
<p>Методе извођења наставе Студијско истраживање и уобличење докторске дисертације.</p>		